

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 37

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Rugsėjo (September) 14, 1923.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIV

Įvairios Žinios

JAPONIJOS KATAS-TROFOS NUOSTOLIAI MILŽINIŠKI.

Atėję tikslesnės žinios iš Japonijos patvirtina pirmuosius pranešimus, kad palietęs Japoniją žemės drebėjimas padarė milžiniškus nuostolius. Nors ligi šiol dar pilno apskaitliavimo nuostolių nepadaryta, vienok mažiausiai imant apskaitliuojama, kad medžiaginiai nuostoliai sieks arti 5 bilionų dolerių.

Žuvusiųjų žmonių skaitlius irgi dar nėra galutinai žinomas, vienok Am. Raud. Kryžiaus atstovų spėjama, kad žuvusiųjų žmonių skaitlius sieks tarpe 200,000 ir 300,000 ir sužeistų bus nuo 300,000 ligi 500,000. Taipgi be namų ir be kitų gyvenimo reikmenų likusių žmonių skaitlius siekia apie 2,500,000. Tarpe žuvusiųjų yra nemaža ir svetimšalių, kartu ir amerikonių. Tik viename Yokohama mieste žuvo apie 500 svetimšalių. Žemės drebėjimas palietė 45,000 ketvirtinųjų mylių ir šiame plote gyveno apie 10 milijonų žmonių. Apie 70% miestų, miestelių ir kaimų sugriauta, o kiti visiškai sunaikinta. Yokohama miestas visiškai sunaikintas ir apie du trečdaliai namų visiškai sunaikinta Japonijos sostinėje Tokio. Viso sugriauta 14 didelių miestų.

Šitas žemės drebėjimas buvo tokis staigus ir smarkus, kad su pirmu sukrėtimu dauguma namų sugriuvo ir todėl žmonės neturėjo progos išbėgti iš namų. Sakoma, kad net visų Yokohama jurų dagnas yra persiformavęs ir išdygusi nauja sala 30 mylių ilgio ir 15 mylių pločio. Taipgi paskandinta dideli plotai jurių pakraščio žemės. Žodžiu, žymiai pasikeitė net geografinė Japonijos išvaizda. Taipgi delei neapsakomo sujudimo turi nuskendo net 14 didelių karo laivų, jau neskaitant mažesniųjų laivelėlių.

Neapsakomas skurdas palietė visą katastrofos ištiktą plotą. Netik, kad žmonės neturi kur prisiglausti, bet dar badauja ir net trokšta, nes ir maisto, ir vandens negali gauti. Jau Yokohama mieste apsiėriškusi cholera. Visas pasaulis skubina su pagalba katastrofos ištiktiems japonams. Ypač Amerika tuomi labai rupinasi. Tik viename New Yorke pradžioje šios savaitės Japonijai pagalbos teikimo fondas siekė arti 3 mil. dol. Skurdas Japonijos žmonių negreitai baigsis, nes daug milijonų žmonių neteko nuolatinio savo užsiėmimo industrijoje ir pramonėje.

KIETŪJŲ ANGLIAKASYKLŲ STREIKAS UŽBAIGTAS.

Rugsėjo 8 d. galutinai pasiekta sutarties visais punktais tarpe kompanijų ir angliakasių unijos atstovų, gubernatorių Pinchot pasiulytais pagrindais. Angliakasiai laimėjo 10% algų pakėlimą, 8 valandų darbo dieną, kolektyvų principą taikymosi ir teisę peržiūrėti algų ir kitų sutarčių nuostatumus. Sutartis padaroma ant dviejų metų, kuri baigsis rugpjūčio 31 d., 1925 m. Vienok šita sutartį turi dar ratifikuoti kietųjų angliakasyklų trijų distriktų konvencija, kuri įvyks rugsėjo 17 d., Seranton, Pa. Jei konvencija šitą sutartį ratifikuos, tai apie 19 d. rugsėjo angliakasyklos jau pradės dirbti.

GRAIKAI IR ITALAI JAU EINA PRIE TAIKOS.

Kaip buvo galima tikėtis, kad Santarvė privers graikus nusileisti, taip ir atsitiko. Ambasadorių Taryba padarė pasiūlymus ginčo išsprendimui, kuriuos priėmė abi pusės. Neoficialus pranešimai tikrina, kad ambasadorių pasiūlymas labai maža kuo skiriasi nuo Italijos diktatoriaus ultimatumo reikalavimų, vienok graikai turi priimti, ką Santarvė siūlo, nes jie vieni su Italija kariauti nepajėgtų.

STENGSIŠ GELBĖTI VOKIETIJOS FINANSUS.

Vokietijos vyriausybė nutarusi imtis net drastiškų priemonių apsaugojimui nuo tolimesnio kritimo markės, nes jau dabar markė pasiekė 44 milijonų markių už vieną Amerikos dolerį. Nutarta imtis net diktatoriškų priemonių pagerinimui Vokietijos finansinės padėties. Taipgi vokiečiai mato artimą užbaigą kovos okupuotame Ruhr krašte. Prancijos premieras pareiškė, kad jis tik tuomet tarsis su Vokietija delei ekonominių sutarčių, kuomet vokiečiai perstos savo pasyvų besipriešinimą okupantams. Matyt prie to vokiečiai ir eina.

NUBAUDĖ LAIVĄ UŽ PASISKUBINIMĄ.

Valdžia nubaudė Baltico-American Linijos laivą „Estonia“ net \$100,000 už tai, kad jis atvažiavo į Kvarantiną 15 sekundžių peranksti — nepasibaigus rugpjūčio mėnesiui. Vadinas, jei laivas „Estonia“ būtų palaukęs 15 sekundžių, tai jau būtų prasidėjęs rugsėjo mėnesis ir tuomet nebūt reikėję mokėti pabaudos. Mat rugpjūčio mėne-

sio kvota buvo išsibaigusi ir laivams rugpjūčio mėnesį nebuvo leista daugiau imigrantų atgabenti. „Estonijos“ imigrantai, kurių buvo 568, išsodinta Ellis Island kaslegarnėje ir laukiama iš Vašingtono parėdymo, ką su jais daryti — gražinti atgal, ar priskaityti prie rugsėjo mėn. kvotos.

SMULKIOS ŽINUTĖS

— Rugsėjo 9 d. septyni Jung. Valstijų skrauduoliai užplaukė ant uolos netoli Santa Barbara, Cal., ir visiškai sudužo. Nuskeno 23 jureiviai ir 15 sunkiai sužeista, taipgi 700 jureivių išgelbėta. — Miręs prezidentas Hardingas paliko turto apie \$200,000. \$100,000 vertės turto paliko žmonai, \$50,000 tėvui ir \$32,000 dovanų ypatoms ir visuomeninėms įstaigoms.

LIETUVOS ŽINIOS

VĖL KLERIKALAS PASKIRTA LIETUVOS ATSTVU AMERIKAI.

Bostono „Sandara“ paskelbia kablegramą, kurį gavo iš Kauno nuo adv. F. J. Bagočiaus Baltic States Finance Korporacija Bostone. Kablegramas yra sekamo turinio: „Kaunas, rugsėjo 4 d. — Bizauskas atstovu Vašingtonas, Majoras Žadeikis konsulu Čikagon, Čarneckis Londonan. Bagočius.“

Vadinas, triukšmą kėlusieji delei p. Čarneckio atšaukimo Amerikos lietuvių klerikalai tapo nenuskriausti, kaip kad juos ramino kun. Krupavičius. Vietoje atšaukto p. Čarpeckio, jie gauna kitą ištikimą klerikalų partijos žmogų p. Bizauską.

P-nas Bizauskas per tulą laiką buvo Lietuvos ministerių kabinete švietimo ministriumi. Vėliaus buvo paskirtas atstovu prie Vatikano, Italijoje. O dabar jau atsiunčiamas Amerikon. Gavus oficialių šaltinių patvirtinimą šios žinios, teks kiek plačiau pakalbėti apie šitą Lietuvos atstovų pervertimą.

„BEDIEVIŲ“ ŠALINA IŠ MOKYKLŲ.

Kaunas, rugp. 27 d. (Mūsų korespondento). — Garšiai kalbama, kad busi atstatyta nuo vietų apie 15 vidurinių mokyklų vedėjų, kurių yra abejotinas ištikimumas klerikalų politikai. Taipgi kalbama, kad ir pradžios mokyklų direktorius p. Vokietaitis „pasitrauksiąs“ nuo vietos. Vadinas, prasideda klerikalų bloko pažadėtas mokyklų nuo „bedievių“ valymas. Vienok žinant klerikalų toleranciją tiems žmonėms, kurie nesilaiko tvirtai įsikibę kunigo skverno, nieko geresnio tikėtis ir negalima —

— Rusijos raudonoji armija siekianti 600,000. Taipgi Sovietų valdžia pašaulė miltariam mokymui dar 500,000 taip vadinamos teritorinės armijos.

— Tarnavusių Amerikos kariuomenėje ir buvusio pasaulinio karo veteranų apie 26,000 randasi ligoninėse. Daugiausiai serga nervų suirimu ir džiova. Matomai to priežastimi yra nuodingos dujos ir sprogtančiųjų šovinių sukrėtimas.

— Italijos fašizmo priešai smerkia savo diktatorių Mussolini delei jo pastangų iššaukti karą su Graikija.

— Pranešama iš Maskvos, kad Rusijos komunistų partija 1922 m. turėjusi narių 410,000, kurią sudaro apie 50 skirtingų tautų žmonės. Pačių rusų esąs 72%. Žydų esą tik 5%.

LIETUVOS ŽINIOS

ankščiau ar vėliau tas turėjo įvykti, kuomet klerikalai yra Lietuvos viešpačiai.

ATIDARYTA UKIO PARODA.

Kaunas, rugp. 27 d. (Mūsų korespondento). — Vakar atidaryta Lietuvos Žemės Ukio ir Pramonės Metinė Paroda Kaune, Vytauto kalne, nuolatinėje parodos vietoje. Siemetinė paroda yra labai įvairi, idomi ir turtinga. Netik visos vietos parodoje buvo užimtos dar toli prieš parodos atidarymą, bet pastatyta nemaža naujų paviljonų, kurių irgi nepilnai užtenka. Visa Lietuva ir Klaipėdos kraštas labai užsiinteresavę šita paroda. Rengiamos ekskursijos iš visų Lietuvos kraštų ir iš Klaipėdos krašto. Tas parodo, kad mūsų šalis progresuoja ir nori susilyginti su kitomis kulturingomis ir gerai pastačiusiomis žemės ukį ir pramonės šalimis. Platesnius atidarymo įvykius parašysiu vėliau, kuomet teks pilnai apėiti visą parodą ir patirti viską, kas tik joje yra.

Is Lietuvos Laikraščiu

Valdininkų Ultimatumas Valdžiai. Kaune, Baltosios Gulbės salėje, rugpjūčio 8 d. buvo valdininkų susirinkimas. Jame nutarta: reikalauti alvidurinių mokyklų vedėjų, kurių yra abejotinas ištikimumas klerikalų politikai.

Truksta Maisto.

Vilniaus krašto žmonės nepasitikėdami galvatrukčiais krantinėliais lenkų marke, valstiečiai neveda miestan produktų, jo trukumas privertė gyventojus imtis paskutinių priemonių gintis nuo bado: dabar mieste jau viešai pardavinėjama šunų mėsa, kuri taipgi nepigi.

Neduoda Ramybės ir Numirėliams.

Vilniaus Rasos kapuose yra palaidota du Lietuvos armijos kareivių, kurie Vilniuje žuvo kovodami už savo tėvynę prieš Želigovskio „maištininkus“. Ant jų kapo buvo pastatytas medinis kryžius, kuriame buvo įtaisytos po stiklu žuvusiųjų fotografijos. Šiomis dienomis išvydome biaurų netolerancijos ir nekulturingumo reginį: stiklas sudaužytas, nuplėstos fotografijos sudraskytos ir jų gabalėliai išmėtyta po žemę. Tai vis mat kova su lietuvių.

Kapitalistinės Bendrovės.

Iki šių metų birželio 11 d. įregistruota: aksinių ir pajinių bendrovių 103, akcinių bankų 8, pasitikėjimo

ir kit, bendrovių 57, savitarpinio kredito bendrovių 9, bankinių namų 8, pinigų keitimo kontorių 13, bankinių kontorių 19, svetimšalių bendrovių 73. Kooperacijų bendrovės: vartotojų 413, gaminamųjų 47. Liaudies bankai: žydų 92, lietuvių 54.

Okupantų Represijoms Nėra Ribų.

Vilniaus Lietuvių Laiknasis Komitetas, Lietuvių Kliubas ir neturtingų studentų valgyklos Jovarskaitės ir Mikalauskaitės lauk išmesti. Kalbamų įstaigų butas atimtas. Lietuvių visuomenė, okupantų valdžios, kaskart vis žiauresnėmis represijomis, yra baisiai nuvarginta ir ižeista.

Lietuvių Gimnaziją Švenčionyse Rengiasi Uždaryti.

Jos direktoriaus p. Untulio netvirtina. Buk jis neturįs pilietybės teisių. Tačiau direktorius buvo nušmatytas kun. Čibiras, gimęs ir augęs Švenčionių apskrityje. Jo kandidatūrą irgi atmetė. Iš ko matyti, kad okupantai rengiasi gimnaziją visai uždaryti arba lenkiška paversti.

Degtukų Išdirbystė Lietuvoje.

300,000 dežučių degtukų per dieną padirba Lietuvos degtukų fabrikos. Jų yra dvi: Kaune ir Jonavoje. Be to dar yra pastatytos dvi naujos degtukų fabrikos. Dabartiniu metu degtukų gamybos pilnai pakanka Lietuvos gyventojams.

Naujos Gatvių Iškabos.

Kaune pradėjo prikalinėti prie namų sienų, prie tvorų ir prie specialių stulpų gatvių iškabos. Jos parvyzdžiui: per pusę metų už arklio laikymą reikia mokėti 100,000 l. m., už karvę — 50,000 l. m., už avį — 10,000 l. m. Žemės mokesnis irgi nežmoniškas nuo dešimtinės per metus reikia atiduoti po 14,000 lenk. markių.

Be to reikalinga apskrities seimukui (tokia taryba) nuo žemės dešimtinės mokėti po 3,000 lenk. mar. ir valsciui po 2,500 l. m. per pusmetį, kad lenkų išbriovusius „pošiorius“ išlaikyti.

Taigi, toki mokesniai Švenčioniškius prie paskutiniųjų tempia, — nemažiau reikia mokėti ir kitur, dar sakoma net daugiau, — čia priklausau nuo „visokių „žinauninkų“ paliepiam.

Na, prie to prisideda dar toki dalykai, būtent: 5. m. liepos m. 5 d. Mikalauskaitės valstiečių sąjūdis, atsisilko kokiam tai policininkui (viresnis) ir iššėtė kryžius, kurie nestoję karjūmėn, — nesužadę, vienas jau vakinajį, tai, ir patalpinę Vinca, ėmė ir nušovė. Nuvykęs savo, tam tikros vieton pasiaiškino, kad vienas nau-

Kas Naujo Švenčionių Apylinkėse

Kiekvienas lietuvis žino, kad Švenčionys, vienas iš Lietuvos apskričių miestų, yra lenkų okupacijos retėžiuose. Kaip visur taip ir čia koneveikia atėjūnai lenkai: skriaudžia, persekioja gyventojus, lietuvių mokyklas uždaro — jų vieton steigia savas, lietuviams svetimias. Lenkomanizacijos darbas, pilnojo to žodžio prasidėjimas, be atodairos varomas. Lenkų agentai gauna didžiules kruvas lenkiškųjų marškų, kad tik nuslopintų lietuvių upą, kad tik vieną kitą lietuvių pasmaugus.

Iki šiol čia, visoje apylinkėje, stovėję žymios kariuomenės ir „zebekovcų“ — plėšikų gaujos, dabar jų vietą paiminė policija ir jos visam Švenčionių apskrities ant žmonių kailio sutalpinio net 40,000 vyrų, išėina veik po du policistu kiekvienam gyventojui. „Zebekovcai“ neišėjo, tik kariuomenė; jie išvilko į policininkų rubus ir savo darbą toliau tęsia.

Kaip policininkams taip ir jų kailių apvilktiems plėšikams „zebekovcams“ — mėnesį už stropų lietuvių bei baltgudžių persekiojimą mokama 1,500,000 lenkų markių. Vedusieji gauna net 4,000,000 l. m. Bet vistiek tokių algų jiems nepakanka, o tenka po kaimus „pameškėti“, nes lenkų markė niekuo skiriasi nuo „sovietinių“ pinigų, net lenktiniuoti pradės... Krinata žemyn nesustodama.

Matyt valdžia neišgali tokių didelių gaujų aprupinti tinkamai, tai dabartiniu laiku visokiems galams uždėjo nesvietiškus mokesnius, parvyzdžiui: per pusę metų už arklio laikymą reikia mokėti 100,000 l. m., už karvę — 50,000 l. m., už avį — 10,000 l. m. Žemės mokesnis irgi nežmoniškas nuo dešimtinės per metus reikia atiduoti po 14,000 lenk. markių.

Be to reikalinga apskrities seimukui (tokia taryba) nuo žemės dešimtinės mokėti po 3,000 lenk. mar. ir valsciui po 2,500 l. m. per pusmetį, kad lenkų išbriovusius „pošiorius“ išlaikyti. Taigi, toki mokesniai Švenčioniškius prie paskutiniųjų tempia, — nemažiau reikia mokėti ir kitur, dar sakoma net daugiau, — čia priklausau nuo „visokių „žinauninkų“ paliepiam.

Na, prie to prisideda dar toki dalykai, būtent: 5. m. liepos m. 5 d. Mikalauskaitės valstiečių sąjūdis, atsisilko kokiam tai policininkui (viresnis) ir iššėtė kryžius, kurie nestoję karjūmėn, — nesužadę, vienas jau vakinajį, tai, ir patalpinę Vinca, ėmė ir nušovė. Nuvykęs savo, tam tikros vieton pasiaiškino, kad vienas nau-

joka, nenorėjęs su juo eiti, tai jį peršovęs. Žinoma, kur gi už lietuvių nušovimą kas tokį žmogų žudytina, dar paaukštintas už tai tarpe ir paskirtas geresnėn vieton. Tai vienas atsitikimas. Kitas — tai policininkas Brys nuvykęs Švenčionių valsč. Miežionių sodžiūn iš revolverio šovė du nėjusius kariuomenėn vaikus; Stepą Mastavicių sužeidė į kairę ranką, kitam nepataikė. Tas pats Brysius Pashamenėje liepos m. 5 d. buvo atėjęs ieškoti naujoką Liudo Nemeikos, bet nieko namie neradęs, užkalė medžių skiedromis užrakintų durų raktą skilutę ir nuėjo savo keliais. Atėjusi namo šeimininkė labai nusistebejusi, kaip mačusieji kaimynai papasakojo apie tokį kvailą lenko pasielgimą.

Birželio 8 d. policija užsuko Vaičiukiškėna, Ceikinės valsč. kur radę vestuvėse du jaunu vyrų ėmė juodu daužyti šautuvų buožėmis, klausdami ar pasižada tarnauti kariuomenėje kai juos pašauksianti lenkų valdžia; vienas iš baimės atsakė kad, ką gi padarysi, tarptis, o kitas, matyt protingesnis už pačius lenkus, davė jiems į snukį ir pasakė, kad kariuomenėje tarnausias, bet tik ne lenkų. Ant to triukšmo subėgo kaimo vyrai ir policininkus nugalėjo su kumštėmis ir privertė juos pasišalinti, todėl po tų „vestuvių“ čia ramybės jokios nėra.

Birželio 29 d. Kaltinenuose lietuviai surengė vakarėlį. Atėjęs policijantas norėjo sauališka uždrausti, pertiraukti programą, bet tai nepavykus, savo piktnaičiavimą naudojo mergaitės Čeponytės iš Krotunų sodž. sumušimui, kuri neva neįstas su juo šokti.

Pil. Justinas Kurpė 15 Buivydu sodž. (Švenč. apskr.) nežinia už ką nepasidėjęs, 9 d. suimtas ir pasodintas kalėjimui, kur draskė jo duonės net negatins, jei jo namai būtų neturėję, neaptrūpinti.

Grizūnaitis iš Amerikos lietuvių čia tuoliausiai persekioja, nes čia, ponašis prapadėjęs, atrodė, būk, jė audirintis at storganzitės savo doleriais išlaikoma „stiklinių“ armijų, tai, tuomet būtų jau lenkai stikla. Labiausiai amerikonas čia persekioja ir neleidžia steigti jokių draugijų bei kaimo šėlių, bet, jei pravirtus, pasirašius atimti pinigų, oai paskaita ir dar gerokai kalbėjus, atrodė, ti. Tai tiek nuėjo iš Švenčionių apylinkių, dabartiniu metu, kas toliau bus patalpinę bet, vieną švenčioniškių žmonių ir vėgal, nelaimės, spaudžiant bet, kovoti už laisvę, nepalaidintaj sojistikto toje Pavyngtija.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevynė“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt. naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

VĖL KARO PAVOJUS.

Europos padangė vėl niaukiasi ir juodi galimo naujo karo šešėliai joje slankioja. Italijos fašistų premieras Mussolini, kuris jau įpratę diktatorišku būdu atremti savo valią Italijos žmonėms, šandien tuo patim būdu bando diktuoti savo valią ir kitoms valstybėms. Nors nėra jokių įrodymų, kad graikai nužudė Tarptautinės Komisijos Italijos narius, vienok Italai, pildydami Mussolinio diktaturą, jau pradėjo žvangyti ginklais ir užėmė net kelias Graikijos salas, nors oficialo karo dar nėra puse nėra paskelbusi. Žinoma, jei Graikija jaustųsi turinti užtektinai jėgų sutriuškinti šitą Italijos diktatoriaus žygį, tai karas jau būtų prasidėjęs visoje pilnuomoje, bet šandien graikai dairasi ir laukia ką pasakys jų globėjai anglai.

Šitas Italijos diktatoriaus žygis yra charakteringas tuo žvilgsniu, kad jisai galutinai įrodo, jog Tautų Sąjunga pasaulinės politikos santykiuose yra nieko nereikšmingu padaru. Italija ir Graikija yra Tautų Sąjungos nariais ir štai Italija neina sąjungos įstatuose nurodytu keliu to menko konflikto išspręsti, bet tuojaus siunčia begalo aštrų diktatoriško turinio ultimatumą Graikijai ir išsibaičius jo trumpam laikui tuojaus paleidžia ginkluotą jėgą darban ir užima savo silpnosio kaimyno teritorijas.

Kaip visuose karuose, taip ir šitime Italijos žygyje slepiasi visai kas kitas, o ne vien noras parodyti, kad Italija gerbia savo žmones. Delei nužudymo kelių komisierių nėra viena valstybė šitokių žygių nedarys, nes tai permenkas įvykis, kad delei jo būtų dėdama pastangų išsukti karą. Italams svarbu atsikratyti konkurento Adriatiko juroje, o Graikija yra tokiu Italijos konkurentu. Ir dabar, kuomet kitos pasaulio valstybės užimtos savais reikalais ir Europos suiriumi ir vargiai pajęgti italus sudrausti, pastariesiems yra gera proga apveikti daug silpnusius už save graikus ir atsikratyti sau pavojingo konkurento. Tuo keliu Italijos diktatorius Mussolini ir eina.

Vienok jei kiltų šitas karas, tai greičiausiai jis neapsistotų vien tarpe Italijos ir Graikijos. Mažoji antanta jau nerimauja ir jei stotų karan, tai stotų Graikijos pusėje, nes ir jai nesinori susilaukti perdidelio Italijos išgalėjimo. Taipgi einant Tautų Sąjungos įstatais ir Anglija su Prancija turėtų stoti Graikijos

pusėje. Ant galo ir patiems anglams yra pavojingas Italijos išgalėjimas Adriatiko juroje. Todėl greičiausiai bus verčiami graikai nusileisti iš išpildyti Italijos diktatoriaus reikalavimus, kad tuo būdu išvengus išto karo, nes ir Anglijai, ir Prancijai šitas karas yra nepageidaujamas, kuomet jos visas savo jėgas yra įtempusios Ruhr krašto okupacijos klausimu. Greičiausiai šitas italų-graikų konfliktas baigsis be paskelbimo oficialaus karo, tik dar kartą kuoaikšciausiai įrodydama, kad nežūrint visokių sąjungų ir kitų tarp tautinių instancijų, šandien pasaulyje galioja vien brutalinė jėga.

SLA. DARBUOTOJAMS.

Pittsburghe ir vien jo artimoje apylinkėje veikiančios „Aukščiausios Priešglaudos Lietuvių Amerikoje Draugijos“ valdyba išsiuntinėjo SLA. kuopų sekretoriams laiškus ir atsišaukimus, prašydama, kad SLA. kuopų sekretoriai pasirūpintų sukurimu tos draugijos kuopų savose kolonijose. Delei šitų atsišaukimų dauguma mūsų kuopų sekretorių labai sujudo ir net siunčia redakcijai paklausimus ar verta tas kuopas kurti ir prašo plačiau paaiškinti apie tos draugijos medžiaginę padėtį ir jos spalvą. Kadangi visiems paklaususiems atskirai atsakinėti būtų perdidelis darbas, tai šiūmi straipsneliu visiems bendrai paaiškiname, kiek mes apie tą draugiją žinome ir kaip mums tos draugijos susitvarkymas išrodo.

Nors SLA. organui nedera blogai atsiliepti apie kitas tos rūšies organizacijas, bet kadangi nekuriu SLA. darbuotojai nerimauja, kad minėtoje draugijoje yra pigiau priklausyti, negu S. L. A., todėl esame priversti kiek plačiau apie tai pakalbėti.

Visų pirma, reikia visuomet atminti, kad ne viskas gera, kas yra pigu. Taigi pažvelgus ir į aukščiausiai minėtos draugijos atsišaukimą, kuriame žadama didelė pašalpa ir pomirtinė už mažesnę mokesčių, negu reikia mokėti į SLA., reikia atvirai pasakyti, kad ta draugija paremta paprastų vietinių pašalpas draugijų pagrindu ir todėl ji negali užtikrinti savo nariams, kad jų sumokėti pinigai nežus ir kad visuomet bus iš ko išmokėti ta didelė pašalpa ir pomirtinė. Į šią draugiją visi nariai moka lygias mokesčius, nežūrint jų amžiaus, ir ji turi tik vieną bendrą fondą visiems reikalams. Šitokiais pagrindais paremtos visuomeninės draugijos nelegalizuos nė viena tų valstybių, kurios daboja, kad jų piliečiai nebutų nusikriausti. Nesa šitokiais pagrindais paremtos draugijos negali išsilaikyti ilgą laiką ir vėliau ar anksčiau jos turi arba išnykti, arba persiorganizuoti tokiu pagrindu, ant kokio šandien stovi ir mūsų Susivienijimas. Ir tuomet apie pigesnius mokesčius negali būti nė kalbos. Rodos kiekvienam SLA. nariui gali būti aišku jau iš to, ką reikiama pigi apdrauda ir pašalpa,

kas teko pergyventi mūsų pačiam Susivienijimui, kuomet buvo dedama pastangų legalizuoti mūsų organizaciją visose valstijose. O šitos organizacijos medžiaginė padėtis, kiek mums yra žinoma, šandien yra nesulyginamai blogesnė, negu mūsų organizacijos bile kuriu laiku buvo, po atsiskirimo su klerikalais atsigaivus.

Apart to, tenka pastebėti dar ir tas faktas, kad šios draugijos tvarka irgi niekuomi nesiskiria nuo paprastų pašalpių draugijų tvarkos. Jei tulas laikas tam atgal šios draugijos sekretorius ar išdininikas, gerai dabar neatmename, galėjo išieškoti net apie 20,000 dol. pinigų iš izdo, tai tas liudija, kad draugijos izdas nėra tinkamai apsaugotas.

Neteko mums matyti tos draugijos įstatų, tai ir apie jos spalvą negalime nieko pasakyti. Mums yra žinoma, kad prie jos priguli, ar bent prigulėjo įvairių įsitikinimų žmonių, vienok sprendžiant iš atsiųsto S. L. A. kuopų sekretorių atsišaukimo, šandien šią draugiją kontroliuoja taip vadinami „darbininkiškai susipratę“ žmonės. Bet Apdraudos ir pašalpos draugijos spalva yra tik antraeilė dalyku. Pirmutiniu ir svarbiausiu klausimu yra tokios draugijos medžiaginės susitvarkymas, ar ji gali užtikrinti savo nariams neišsėmiamą pašalpą ir apdraudą, kad jų sumokėti pinigai nežūtų. Ir aukščiausiai minėtos draugijos atsišaukimę garsiai paskelbta mažesnis mokesčiai ir didelė pašalpa ir apdrauda, mums to neužtikrina.

Vienok mes nenorėtume, kad kas nors mums suprastų taip, kad buk mes esame priešingi minėtai draugijai ir patariame prie jos SLA. nariams nesirašyti. Mes šitas pastabas padarome vien delto, kad minėta draugija, norėdama pasinaudoti mūsų organizacijos darbuotojais, juos sujudo ir tie darbuotojai reikalauja mūsų paaiškinimų. Todėl mes ir pasakome ką žinome apie tą draugiją ir kaip mums atrodo jos susitvarkymas. O tie SLA. nariai, kurie tiki ir mažesnis mokesčiai ir didelės pašalpas ir apdraudas, gali rašyti prie minėtos draugijos. Tik duodame vieną pasargą, kad nepamestumėt SLA., kol ta draugija neatsisistos ant tokio paties pagrindo, kokių parentas mūsų Susivienijimas. Taipgi kurdami kuopas visų pirma susipažinkite su tos draugijos įstatais ir pareikalaukite valdiško aktuariaus paluodyto steitmano apie draugijos finansinį stovį ir narių skaitlių, o tuomet kiekvienas galės aiškiai pamatyti ko vertas tas Pittsburghe draugijos atsišaukimas.

Ant galo tenka pridurti, kad to atsišaukimo autoriai labai pigiu būdu save garsinasi. Jie net neiškenčia netiesioginiai nešmeizė ir paties SLA., su kuriuomi jų atstovaujama draugija niekuomet negalės susilyginti bent kuriuo atžvilgiu. Tai yra labai negražu ir nerim-

PERŽVALGA

„Vietoje faktų — kolonijasi. — Mūsų klerikalai kur negali savo įstaigų ar įsitikinimų apginti rimtais faktais argumentuodami, tai ten griebiasi vien smulkėse tinkamomis kolonijasiems padarytus užmetimus aprėkti. Matyt tas atatinu-ka jų laikraščių skaitytojų dvasiai ir visi klerikalai laikraščiai to principo laikosi, apie ką jau nekartą mums teko pastebėti.

Štai dabar vėl Bostono „Dar-kas“ tokiomis smulkios „argumentais“ iškolioja „Tevynė“, kam ji driso pasakyti, kad klerikalų užlaikomos parapijinės mokyklos neatatinka šios gadyinės mokyklų dvasiai ir kad jos tik bereikalingai kudiški laiką suėkvoja, nes jose ištikrųjų, apart poterių, daugiau nieko neišmokina. Argumentuoti su tokiu nešvarumais persunkusiu laikraščiu, kaip „Dar-kas“, kuris net paprasčiausios laikraštines etikos nepažįsta, būtų kova su vėjiniais malunais ir mūsų laikraščio pažeminimu. Šitą faktą pastebim vien delto, kad parodžius „Tevynės“ skaitytajams kokia nešvari ir išgvėrusi klerikalų spauda ir kokiais „argumentais“ jų „labai mokyti“ redaktoriai gina savo įsitikinimus ir įstaigas.

„Nauja lietuvių opera.“

Pasidėkvojant mūsų gerb. Kompozitoriaus Miko Petrausko energijai ir gabumams, vėl susilaukėme naujo muzikos kurinio — naujos operos. Pastaromis dienomis gerb. Petrauskas tarpe kitko rašo „Tevynės“ redaktoriui sekamai: „Na, tai „Zalčiių Karalienė“ jau pilnai užbaigta — liko tik truputis partitūros rašyti, tai ir viskas. Tai yra nauja opera, kurioj kalbų nėra žodžio. Vis rečitatyvai, arijos ir chorales dainos. Yra net dievui Ragučiu šokis ir giesmė. Ši opera yra net šešių veiksmų. Šiomis dienomis užbaigta rašyti šešto ir paskutinio veiksmo piano partitūrą.“

Begalo malonu minėti šitoki faktai mūsų gyvenime, kurie lobina mūsų dailę, mūsų muziką ir veda mus į platesnį kultūros darbą. Iš tikrųjų mes esame laimingi, kad turime tokį genialį ir energingą kompozitorių ypatoje gerb. M. Petrausko, kuris, visiškai nekreipdamas dėmesį į audringą mūsų gyvenimo periodą, kuria vis naujus ir naujus muzikos kurinius. Ilgiausių metų Tamstai gyventi, Gerbiamas Kompozitoriai, nes lietuvių tauta daug iš Tamstos tikisi ir dar daug Tamstai duosi sielą gaivinantių muzikos kurinių, nes Tamstos vaizduotė, sielos jautrumas, energija ir patvarumas yra neišsėmiami šaltiniai!

ta kitus šmeiziant save garsintis ir jau šitas vienas faktas liudija, kad tokiems nerimantiems žmonėms stovint draugijos priešakyje, sunku ko nors rimto ir pastovaus tikėtis ir iš pačios draugijos.

„Užbaigė aukštąją diplomatos mokyklą. — Lietuvių atstovybės Vašingtono sekretorius gerb. M. J. Vinikas užbaigė aukštąją diplomatos mokyklą „American University“ Vašingtone. Šis universitetas yra pusiau valdiška įstaiga, kurio vyriausiu globėju yra Jung. Valst. prezidentas. Šiame universitete auklėjama Jung. Valst. diplomatai ir jie prirengiami tarptautiniai diplomatai, todėl šis universitetas tegalima įstoti tik su aukštuoju laipsniu iš kitų valdžios pripažintų universitetų.

Gerb. M. J. Vinikas baigė diplomatos ir tarptautinės jurisprudencijos mokslus su M. A. ir D. M. laipsniais. Specializavosi tarptautinių finansų šakoje. Taipgi jisai yra kandidatų daktarui civilių teisių (D. C. L.) jurisprudencijoje ir Ph. D. kemijoje. Šituos laipsnius gaus sekamų metų birželio mėnesyje. Taigi, pagaliau, susilaukėme nors vieną lietuvių baigusį aukštusius diplomatos mokslus, kuris kartu yra ir specialistu tarptautiniuose finansuose. Linkime gerb. Vinikui energijos pasidaryti Lietuvos reikalams jo baigtų mokslų ir specialybės šakose.

„Laikraštines žinios.“

Gavome pranešimą iš Čikagos, kad d-ras A. J. Karalius greitai laiku pradės leisti mėnesinį žurnalą „Gyvenimas“. Šio naujo žurnalo pamatiniais dėsniais bus sudėdinti visuomenę su sveikatos, lyties ir mokslo dalykais. Leidėjas, kuris pats ir redaguos „Gyvenimą“, sakosi, kad jo leidžiamas žurnalas nemanas konkuruoti ar į kelią stoti jau einantiems laikraščiams, nes jo svarbiausiu tikslu yra aukščiausiai išvardyti dėsniai. „Gyvenimo“ prenumerata: 1 dol. metams ir 10c. vienas numeris. Adresas: „Gyvenimas“, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Ligi šiolėjusi du kartu į savaitę tautininkų nusistatymo laikraštis „Vienybė“, leidžiama Brooklyne, su 70 num., rugp. 31 d., pradėjo eiti kas antra diena, arba tris kartus į savaitę. Šitos permainingos duoda laikraščiai galimybės suteikti savo skaitytojams naujausių žinių ir tankiau atsiliepti pačiais jautriausiais ir skaudžiausiais mūsų gyvenimo reikalais. Vadinasi, Amerikos lietuvių laikraščių šeimyna didėja ir jų leidimas tankėja, kas yra labai džiuginančiu faktu, nes tas patvirtina daug iš Tamstos tikisi ir dar daug Tamstai duosi sielą gaivinantių muzikos kurinių, nes Tamstos vaizduotė, sielos jautrumas, energija ir patvarumas yra neišsėmiami šaltiniai!

Vietojeėjusio Lietuvoje paveikluoto mėnesinio žurnalo „Atspindžiai“, su liepos mėnesiu pradėjo eiti kitas iliustruotas mėnesinis žurnalas „Krivulė“. Pirmame „Krivulės“ num. yra įdėta apščiiai fotografijų Lietuvos valstybės darbuotojų ir šiaip įvairių vaizdų iš Lietuvos gyvenimo. Ypač

pažymėtina, kad patalpin-tos fotografijos visų naujojo kabineto ministerių. Taipgi yra apščiiai skaitomosios medžiagos: beletristikos, eilių, svarbesnių įvykių paminėjimas ir literatūros apžvalga. Leidžia Te-

legramų Agentura „Elta“, redaguoja Kazys Puida. Prenumerata: 20 litų metams Lietuvoje. Užsieniui dvigubai. Vienas num. kainuoja 2 litu. Adresas: „Krivulė“, Kaunas, Dauras apžvalga. Leidžia Te-

FILOZOFIJA

Rašo Med. Stud. Al. Margeris.

(Pabaiga).

Bet filosofui butinai reikalinga daug sveikos nuovokos ir apie specialius mokslus turėti. Ir kai filosofas geroką apstį tokios nuovokos turės ir, be to, logiką ir psichologiją žinos, tada ištikrųjų jis galės mokslininko faktus, principus, daleidimus ir konkluzijas rimtina peržiūrėti ir apsvaistyti. Čia itin filosofui sveika, kad jis ve, bendrą apie daugelį mokslų nuovoką turėdamas, gali sistematingus palyginimus daryti ir todėl visuotiną išvadą pasiekti.

Bet ne vientik logika ir racionalė psichologija į filozofijos rumus sutelpa. Ten randa vietos ir etika, arba moralė filozofija, ir estetika, arba dailumo filozofija ir metafizika, arba nematerialės tikrenybės filozofija, pagaliau ten randa, ir gana daug vietos užima, žinuotės teorija.

Etika, kaip jau sakėme, yra moralybės filozofija. Iš čia plaukia principai, kurie atskiria gerą nuo blogo, teisingą nuo klaidingo. Žmogaus pareigų mokslas priklausau šitai filozofijos šakai — etikai.

Estetika yra netik grožio filozofija, bet ir mokslas. Metafizika interesuojasi neapčiuopiamu, arba nematerialiniu, daiktų tikrenybe (realybe). Čia filozofui tenka turėti reikalo su tokiomis nematerialiniais daiktai, kaip pav. teisybė, priešas, išpuolis, nuotikis, gerumas, etc., etc.

O žinuotės teorija, tai šandien itin erdvę vietą filozofijos rumuose užima. Filozofas gvaldo žinuotės savybes, dydį, kompetetingumą, etc. Taigi filozofas dirba, idant išrišus problemą: Kas yra žinuotė? Kaip mūsų žinuotė išdėsto mums materialių ir nematerialių daiktų tikrenybę? Koks žinuotės ir sąmonės bendrumas? Ar gali žinuotė ir be sąmonės egzistuoti? Ar žinuotė, kokią mūsų išaukiniai pajautimų organai paduoda, yra tokia, kokia ištikrųjų turėtų būti? Ir daugybe panašių klausimų gvaldymu žinuotės teorija užsiima.

Stebėtinų nuotikių šitime gyvenime užėiti tenka. Pasitaiko žmogus, kuris pasirodo daug žinąs. O tai reiškia, jog jis geroką apstį žinių savo galvoje turi, vadinasi, jo žinuotė yra didelė. Paprastai mes tokį žmogų „dideliu protu“ pavadinome nesigailime. Bet tai tik plotu imame ir į jo žinuotę per pirštus žūrimė. Bet kai tik giliau į jo žinuotę dirstelėjame, tai nuo tokio žmogaus ir visai atšalame. Kodėl? Todėl, kad jo žinuotė, nors ir didelė, bet jokiai palaida, vadinasi, be jokios sistematingumo, be jokios

tvarkos, be mažiausio nuosakumo. Jam viskas į vieną kruvą kaupiasi ir maišosi. Tai bloga. Vis delto filozofija, jeigu ir nepilnai, tai bent dalinai galėtų iškrikusių šito žmogaus žinuotę sutvarkyti. O tada jis lengvai galėtų sistematingai savo žinią sutvarkyti ir nuosakiai savo žiniomis su kitais pasidalinti. Tik, žinoma, reikia jam logikos mokslas eiti, reikia ir žinuotės teoriją suprasti. Žinoma, šitokiame atvejy, tai gramatika, sintaksė ir retorika gali labai daug padėti.

Bet pasitaiko gyvenime ir tokių žmonių, kurių žinuotė ištikrųjų labai apyrybota tēra. Bet vis delto prisiėna net ir labai juos pamylėti, gerbti ir aukštai laikyti. Kodėl? Vai todėl, kad jie žino žinuotės žinuotę; vadinasi, jie žino, kurios žinios yra nuosakios ir kurios ne; taigi jie žino žinių principus, ypatybes, sąlygas; jie žino, kaip reikiant savo žinias sutvarkyti; jie turi sveiką metodą toms žinioms sistematingai išduoti. Tik klausaisi tokių žmonių ir atsigėrėti jais negali.

Ir da vienas svarbus dalykas atydon imti reikia. O tai yra šitas: Mokslas ne užsiima nė erdvės, nė laiko, nė proto, nė priežastingumo gvaldymu. Mokslas į visa tai arba akių plotu, arba tik per pirštus žūiri. Tai dar gerai, kad filozofija itin rimtai tokiems klausimais domisi, na ir sunkiai atmezgama, o galbut ir visai neatmezgama, mazgą atmegsti bando.

Tai kaip dabar jau gatavai žinome — filozofija yra itin brangus ir naudingas žmogaus dvasiniam gyvenime daiktas. Tai tiesa. Bet vis delto yra žmonių, kurie, ar tai filozofijos visai nepažindami, ar tai pažinti nenorėdami, ar tai prieš savo valios diktavimą kalbėdami, sako, jog filozofas darbas, tai poeto darbas. Giridi: filozofas neturi pastoviu metodų; tai jis per daug argumentais spekuliuoja; tai jis permažai domėsis ir specialius mokslus kreipia; tai jis mažą ką su laboratorija bendro turi ir todėl mokslo darbą tik abstraktin gais budais dirba; žodžiu, jo sąmonė viskas prasideda ir ten pat viskas užsibaidia.

Netaip ištikrųjų yra. Kai specialiai mokslai buvo mažesni, žinoma, ir filozofai mažą ką apie juos žinojo; bet kai šandien jie yra nepalyginamai dideli, tai ir šių dienų filozofai nepalyginamai (su pirmesniais) daug apie juos žino. O filozofas, kaip išminties mylėtojas ir viso ko apsvaistytojas, ištiesų net ir už šventą prievolę turi, idant teoretiskus mokslo davinis kritiškai apsvaistyti. Jisai,

kaipo visuotinas mokslininkas, privalo visų mokslų principus ir teorijas kruvon suimti ir jų armoningumą, kompetentingumą ir teisingumą surasti. O jeigu būtų kontradikcijų, tai filozofų pareiga jas surasti.

O kitas dalykas, tai beveik nėra mokslo, kuris teorijomis nesidangstyti. Čia itin erdvus kritikai laukas stovi, — tik žengti jį ir dirbti. Filozofai nuo tokio žingsnio niekad neatsisako. Jie apsvaisto teorijų ypatybes ir sąlygas; jie duoda mokslininkams patarimus, kaip būtų galima pataisyti mokslą; jie taiko vienas teorijas su kitomis, na ir visuotinos žinutės ieško.

Bet tikrai dirbtelėjime filozofijos istoriją, o pamatysime, jog tuomet beveik visi filozofai ir mokslininkais buvo. Jie labai daug prisidėjo prie specialiųjų mokslų išvystymo, išstobulinimo ir į tokius didelius mokslus, kokius turime šian dien, išauginimo. Už vis svarbiausia tai, kad jie pirmininiai patiesė del specialiųjų mokslų pamatą. Jie ir daug puikių planų ant šio pamato rumams budavoti su galvojo ir apsvaistė. Iš tikrųjų jie didelę darbą nudirbo. Nugi tik imkime ir iš arčiau jiems prisiziūrėkime.

Aristotelis, didis senovės filozofas, daug savo išmintimi prisidėjo prie astronomijos, mechanikos ir fizikos mokslų. Bet da daugiau savo darbu jis prisidėjo prie botanikos ir zoologijos mokslų. Jis taipgi dirbo ir del fizikos, ir del matematikos, ir del politinių mokslų. Žinoma, Aristotelis, daug daugiau budamas filozofu, negu mokslininku, daugiausiai darbo įdėjo į logiką ir metafiziką.

O filozofai: Demokrito, Heraklito ir Pythagoro ne vieną gerą plytą dadėjo prie medicinos mokslo.

Filozofai: Thales, Anaksimandras, Anaksagoras, Pythagoras ir daug kitų nemenkai savo darbu prisidėjo prie patiesimo pamatų astronomijos mokslui.

Gi iš moderninių filozofų — tai Francis Bacon (1561-1626) ir Rene Descartes (1596-1650) labai daug padėjo pozityvų mokslą ant kojų pastatyti.

Bet da vieną faktą reikia galvoj turėti. Štai: jeigu mokslininkas skaitė Demokrito, Aristotelį, Plato, Spencerį, Spinozą, Descartesą (išstark Dekartą), Kantą, Leibnizą, Baconą ir kitus, tai jam toks skaitymas netik kad blogo nepadarė, bet atpenč — begales gero atnešė. O tai reiškia, kad net ir mokslininkui filozofija yra labai naudinga.

Ir kodėl ne? Juk kaip filozofas, taip ir mokslininkas gilios pasaulio pažinties siekia, vadinasi, bando padaryti visuotiną daiktų išaiškinimą. Skirtumas tik tame yra, kad mokslininkas daugiausiai domėsio kreipia į ypatingus, smulkmeningus faktus, o filozofas — į visuotinus faktus. Bet vis delto abudu riša pačias svarbiausias pasaulio problemas.

Tik reikia atminti, kad filozofas visados daugiau puola į abstraktinius daiktus,

kuomet mokslininkas — į materialinius daiktus. Filozofui klausimai: Kodėl šitas pasaulis egzistuoja? Kaip jis pasidarė tokiu, kokiu jis yra? — visados galvoj stovi ir, taip sakant, šventos ramybės neduoda; tačiau mokslininkui netaip jau baisiai svarbu tokiems klausimais savo galvą kvaršinti.

Užbaigsime prof. Weber'io argumentavimu: „Bet nors filozofija turi savo ločną lauką ir dirvą, o taipgi ir mokslas turi savo ločną lauką ir dirvą, tai vis delto filozofija negali be mokslo egzistuoti, o mokslas negali be filozofijos egzistuoti; vadinasi, tarp filozofijos ir mokslo yra labai tvirti, stačiai nenutraukiamai, ryšiai. Ne tik jau metodus, bet ir pačią medegą del savo sistemų filozofija iš pozityvų mokslų, ypač psichologijos ir giminingų šakų, semia. Mokslas be filozofijos — tai rinkius be vienos; kunas be sielos; o filozofija be mokslo — tai sie la be kumo, niekuo nesiskirianti nuo poezijos ir jos sapnų. Taigi mokslas yra būtiniu, taip sakant, filozofijos pamatu ir medega; o tai reiškia, Aristotelio žodžiais tariant, potencialė filozofija. Antraip vertus, filozofija yra mokslas *in actu*, — tai labiausiai išaugstinta mokslininko funkcija, tai didžiausias mokslininko dvasios ir jos prigimto tikslo, vadinasi, idant viską sukaupti į vienatą, pasitenkinimą“.

Kam Žemė Dalinama

Prisimena 1919 m. Velykos, kada lenkai nuo bolševikų-rusų užėmė Vilnių. Tuomet jie, visokius „laisvės obalsius“ skelbdami, neužmiršo savo agitatoriams įpusti, kad visur kalbėtų: „Žemė žmonėms, kurie ją dirba“. Apie dvarininkus visai kitaip buvo pasakojama: buk jie savo dvarų nevaldysią, nes tai valdžia už juos atsako, kad jie gaus tik tam tikrą žemės sklypą, kaip ir paprasti piliečiai, darbo žmonės. Tai viskas man vaizduojasi šiandien, tartum, matau kaip su maniškomis pasipuošę „dzentelmonai“ begėdiškai žmonių masei meluoja ir išsiujuosė aiškinasi, kad vieno kito iš minios užmetimas apie buržuazinę lenkų tvarką, apie dedamus vergijos pančius, nėra pamatuoti, vien prasimanymai. Dabar jau 5 metai eina nuo tų pasakų pradžių. Ir iš tikrųjų, daug ką pranašingo reiškė žmonių užmetimai arba kaip agitatoriai sakė „prasimanymai“, nes tie gražūs žodžiai, tvirtinami pažadai, atminty tik teliko, o realybėje — buržuazinę lenkų tvarką, vergijos pančius.

Nieko gero lenkai Vilniaus krašto lietuviams daugiau nedavė kaip tik tai. Ir štai į penktuosius metus, turiu prieš akis nuskriaustųjų Vilniaus krašto lietuvių laikraštį „Lietuvos Rytis“ 37 num. iš š. m. rugpiučio 4 d.; skaitau straipsnį (Tąsa ant 6 pusl.).

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. Strimaitis.

KAZIRNINKAI.

Trijų veiksmų komedija.

(Tąsa).

GRABVYRIS. Aš sutinku, nes tavo boba Kapočiui nieko negali padaryti. Del jos ir aš pralošiau arti pora šimtų.

KAPOČIUS (nuspiovęs). Eik, jau eik po velnių nepasakojes! Jis pralošė pora šimtų... Turbut iš velnio rago! Lig aš nežinau kiek pinigų išgrajinau. Marė ir štai Mėlynakis, tai pralošė, bet tu grabakdi nieko nepralošiai, tai ko da giriesi?

JONAS. Na, tai subatoj pasirupink Kazy užtektinai kazyrių.

KAZYS. Krautuvėlė čion netoli — galima gauti bile kada. ŽEMUTIS (puikiai pasirengęs, su gėle prie krutinės, be kepurės, greitai įeina). Aš mislįjau kur mūs piršlys? Einam pas mus Jonai, einam visi kodėl taip?

JONAS. Jau buvome pasirengę eiti (eina visi link durų). Tai taip Kazy, subatoj! (Išeina pro duris). Uždanga nusileidžia.

VEIKMĖ TREČIA.

Scena perstato smuklės kitą kambarį. Asla divonais išklota, vienas stolas, pusė tuzino kedžių. Marė, Mėlynakis, Kazys, Kapočius, Jonas, Grabvyris, Garas, Aliutė, vėliaus Katrė.

REGYKLĖ I.

MARĖ (atsisėdus ant krašto sofas supra vygę). Aa, aa, vai-ka-a! (barškina už durų). Prašom į vidų.

MĚLYNAKIS (įeina). Labą vakarą pone Marijona! Kaip einasi? Ar neskauda kojų po vestuvių?

MARĖ. Kas tau neskaudės, aš ką tik galui ant pirštų galų paeiti, sėskis kur pasiziūrėjes. Gal gersi ką Vincai? Kazy! Apženijom Elzbieta, tai dabar neturiu nė ką pasisiųsti. Tas mano diegas toks nerangus, nes aš jam jau senai sakiau, kad eitų ieškoti merginos, kol prisirengs, tai, sakau, tik viena bėda, (įeina Kazys). Atneški čion mudviem su Vincu ką nors.

KAZYS. Ugi lyg aš turiu keturias rankas! Tu daugiau nieko nežinai, kaip tik su tuo vaiku čiunknotis per dienas! Ką gersit?

MĚLYNAKIS. Atnešk man truputį degtinės.

MARĖ. O man alaus (Kazys įeina). Tas mano diegas, tai nespėja ant manęs bartis. Dabar tai jau tau, Vincai, laikas apsejti.

MĚLYNAKIS. Kad aš jau iš skaitlinės išėjau — mergos prie manęs nekimba. Žinai, prie jaunų, kurie lankosi ant balių ir piknikų, nusiveda jas ant teatro, tai tokius spiclius geriausiai mergos myli! Joms kad pasikraipo, pasišaipo tai vyras. Delto jau ne man gauti merginą, jei bent kokia našlė pasitaikytų, tai dar šiaip taip...

MARĖ. Tu gali gauti suaugusių merginų tiek ir tiek. Kam tau žiūrėti jaunos. Žinai, jauna taikosi prie jauno, tad nėra nė jokio dyvo. O kaip apsideva jauni, tai da geriau kartais gyvena, nes kol suauga į pilną supratimą, tai kartu ir gyvent išmoksta. Kur jau tu ten juos sugaudysi. Bet tau yra gana suaugusių merginų.

MĚLYNAKIS. Jau verčiau man našlę pripirškiet, negu kokią pasenmergę. Aš mylėčiau turtingą našlę gauti.

MARĖ. O tai tu nori su pinigais... (barškina už durų). Prašom į vidų.

GRABVYRIS (įeina, dairosi aplinkui save). O kur kiti, kad judu čion tik vienu du?

MARĖ. Kas kiti? Ar tu, Jurai, dar girtas nuo vestuvių? Čion nieko daugiau nebuvo.

REGYKLA II.

(Įeina Kapočius ir Jonas).

JONAS. Nugi ve kur juodu! Ką ar turit kazyras?

MĚLYNAKIS. Kazyrės? O kas sakė, kad čion kazyriuosim?

KAPOČIUS (rodydamas akimis į Grabvyrį). Nugi štai Juras sakė, kad jus jau senai laukiat.

MĚLYNAKIS. Juras tai lyg katė maiše burzda ir nežino kas jam darosi. Na, tai eik Jurai pas Kazį ir paprašyk kazyrių.

JONAS. Ar šeiminkė pavels čionai lošti? Mes čion prispaudysim...

KAPOČIUS. Tai girtų nepriimsim kazyriuoti.

JONAS. Šimtas knipelių! Lyg aš jau taip girtas? (Strapaloja). Manot, kad aš pinigų neturiu? (Krapšto kišenius).

GRABVYRIS. Na, tai einu atsinešti kaladę (išeina).

MARĖ. Nugi, jei norėsit spjauti, šitai spjaudinyčia (pastumia iš po stalo). Kam butinai ant divono spjauti? (Susėda visi apie stalą).

KAPOČIUS. Kaip tau kuma vestuvės išrodo?

MARĖ. Nugi nieko rodos! Niekas nesipešė, nė perdaug girtų buvo, — viskas gražiai praėjo.

MĚLYNAKIS. O ar daug jaunavedžiams sumetė?

MARĖ. Arti keturis šimtus. Žmogeli ir torielkų pusėtinai išmušė.

MĚLYNAKIS. Tai kad dabar Juozą gavus prisitraukti prie kazyrių, tai butų laimikis!

KAPOČIUS. Aš manau, kad žemutis daugiau nekazyriuos!

MARĖ. Et, kur tau nekazyriuos! Kaip apsidžiaugs su pačia, tuomet pamatysi. Dabar, kol apsidevė, tai taikėsi, nes kitaip Elzė nebutų ėjus už jo. Taip ir tau Vincai reikia padaryti: pamest kazyravus, tai jau butumei senai apsidevęs.

MĚLYNAKIS. Nesulaukimas, kad aš del mergos turėčiau pamesti kazyras! Jeigu mane merga myli, tai turi ir mano apsiėjimą mylėt.

MARĖ. Taigi, kad merga galėtų mylėt vyro apsiėjimą, tai ir vyrą mylėtų. Matai kaip Elzė pamylėjo Juozą.

KAPOČIUS. Bet kur Juras dingso su kazyrėmis? Šilakojų ukininkai greičiau nusigjevna, negu Jurą matysim su kazyrėmis. Gal išlėk pas žemutį ir bandys parsivesti.

(Daugiau bus).

Kraujo Upelis

Parašė Pranas Bajoras.

(Pabaiga).

Baltrui tai užspengė ausis. Galvoje keleriopai tasai kaimyno pasakymas suvirpėjo. Baltrus nulenkė žemyn galvą. O kuomet pažvelgė aukštyn, priešais jį vis dar stovėjo jo kaimynas, žemės savininkas, kuriam Baltrus jau keliolika metų pusininkauja, kuriam palocius išbudavojo, kurio šeima savo puslėtomis rankomis išaugino.

Kaimynas — laikė iškėlęs kumštis aukščiau Baltraus galvos ir drebėdamas taikė smogti. Baltrus ir permėnė savo tik-ką pareikštą nuomonę: jis suspaudė savo kieta kumštį ir šaltai pratarė:

— Tik kirk! — pamatysi! Na, tik pabandyk! Nors kartą pamatysi, ką aš — tavo žodžiais svetimžemis, šuo bei valkata — galiu padaryti.

Ir nė pradžios nelaukdamas, norėjo jau sviesti, savo kieta kumštimi kaimynui. Tik kaimynas: išbalo, išgastingai suvirpėjo visas, pamatęs Baltraus nors jau senas, bet kietas kumštis, ir atšoko atgal.

— Tik kirk! Pabandyk! — vis šaukė Baltrus. — Kodėl gi nekerti? Kirk! Pamatysi ką, tavo žodžiais, šuo gali! Kirk!

Kaimynas susilaikė. Atšoko nuo Baltraus. Ir todel jis turi pasidžiaugti, nes Baltraus tulžis šį sykį būtų pilnai išsiliejus. Jis būtų griebęs jį už krūtų ir, lietuviškai mušęs. Tol būtų mušęs, kol jo paskutinis kraujo lašas būtų ištekėjęs, ar kol nemandagus Baltraus išnaudotojas už šį įžeidimą kožemiausia jo būtų atsiprašęs.

Kaimynas, tartum tikras begėdis, nuleido akis žemyn, o Baltrus ir gi nulenkęs galvą ant krutinės, išėjo darban, į laukus.

Ir ten per išstia dieną mislino, kuomi visa tai užsibaigs, nes dabar jis gali būti visai iš Connecticut Lygumos pašalintas: niekas jam neduos žemės, niekas neims pusininkauti. Ir prie to, saulės kaitinamas, šliaužiojo pažemiu, dirbo, keiksnajo Oną ir drebėjo piktumu, kol sulaukė vakaro, kol dabar visa tai sau nuoširdžiai išgvilveno.

Saulutė jau paskendė už aukštų kalnų. Pradėjo temti.

Padangy keletas rausvų debesėlių slankiojo. Kalnų mėlynuojančios viršunės spėpėsi viena paskui kitos gulančioje iš aukšto tamsoje. Laukai vos tegalima sumatyti. Upė ir tik-tik rituoja baltu vingiu. Kalnuose ji prasideda, kalnuose baigiasi. Ji nurituoja sakoma, ir toli į juras, į tas didžiules mares, kurios ir Lietuva pasiekia, kurios tos mylimos žemelės kraštus bučiuoja.

Vėjo bangėlė pabudo.

Ji sujudino kalyną ir rodos išgaskino per ilgą dieną priešais karštį snaudžiusius medžius. Jie linksmai savo lapais suišėno.

Tyrptelėjo Baltrus.

Jisai pakėlė galvą, sunkiai atsiduso, apsidarė aplinkui, pasiklausė. Aname, už upės kalne girdėjosi pelėdos neramus ukstavimas ir kilo rukų debesėliai. Rukai kilo taip gi ir iš Kraujo Upelio.

Baltrus pakilo ir sunkiais žingsniais žengė žemyn, pakalnėn.

Ilgoką valandą jisai dar vaikščiojo pakalnėn, prie Kraujo Upelio. Svarstė jis dar šį-tą, žiurinėjo į kilančius rucus, klausėsi upelio skaudžiam dejavimui, iš kur vis dar veržėsi retkarčiais įkyrus balsas:

„Svetimžemi, biauurybe, šunie, valkata! Tu atėjai čia, į mūsų kraštą, duonos ėsti! Tu!“

Vėl nulinko Baltraus galva ant krutinės. Pasidarė jasi begalo graudu. Ašara paskui ašaros liejosi ir šlapino jo senus-nuvargusius skruostus.

Miestelio rotučėje varpas suskambino. Jo aidas milijardinėmis melodijomis pamažu slinko pro lygius laukus, pakalniu, skrido kalnan, glostė Baltraus nuskriaustą širdį ir, tartum, kvietė, kur tai viliojo.

Bet ne! Baltrus nori dar parodyti ką jis gali! Baltrus gali dar kaip kiti atsigriebti, žmoniškai ant kojų atsistoti.

Jis dar nors kartą nori pradėti gyventi taip, kad jo niekas neskriaustų. Ė, jis dar svajoja, kad kuomet nors jis užlips ant to kalno, ant kalno, kur ir jam laumės spindulys suspindės...

Kada jis prisiartino namų, virškalnio padangy spindėjo dvi aiškios žvaigždutės,

o jo grintelėje pro langą bliksčiojo mažas žiburėlis.

Įėjęs vidun, nors viliugingai, bet linksmai, tarė:

— Motin ir aš nors kartą buvau ant kalno! Ir Kraujo Upelį apėjau! Gražu tenai, motin. Upelis dar ir dabar vis liudnai dejuoja. Jo apylinkės gražios. Lengvučiai rukai pakilo ir vis skleidžiasi po pievą ir laukus. Turėtum ir tu, motin, pasiklausyti, pamatyti...

— Neturėjo kuo geresniu pasigirti, — pasakė Ona. — Pasilsėtum vieton kokių ten upelių žiurinėti, ar po kalnus laiptoti.

— Rytoj, motin, rytoj. Išrodo, kad lietaus bus. Rukų tiek daug. Dievuiis duos lietaus, nes jis nenori, kad musų visos vasaros darbas niekais nueitų...

Daugiau jie nieko nekalbėjo.

Abu susėdo prie garuojančiais valgiais apkrauto stalo ir valgė. Kol pavalgė, atsigulė ir užmigo, Baltrus nė žodžio nepratarė. Jis visą laiką vis tik mislino: „Kaip tai keista! Tiek jau metų ir tokioje gražioje apygardėje gyvenau, o iki šiai dienai to dar nežinojau! Kaip tai skaudu ir juokinga! Jau visą gyvenimą kitiems išvergavau, jiems palocius išstaciau, jie mane skriaudė, o dar tik šiandien tai mano krutinė pajuto!...“

Rytmetį Rauckas, eidamas darban, matė, kaip Kraujo Upelio apygardėje, pievose ir aname, už upės, kalne rukai kilo ir, vėjo nešami, padangiu slinko tolyn.

Pusvalandžiui bet gi praslinkus, rukų jau visai nesimatė: iš-uz kalno išlindusi raudonai karšta saulė išbadė-išvaikė juos savo smailiais spinduliais ir užreikšė busiančią begalo karštą-karštą dieną.

Baltrus, pamatęs tai, sunkiai atsiduso. O lėtai rituodamas Kraujo Upelis savo liudna dainute jo atodusiui pritarė...

Teofilis Tilvytis.

ŽIBANČIOS RASOS.

I.
Aukšas vakarą dabina,
Saulė rausta, dega uolos:
nuo rytų rukai jau puola
prie bangūžių, prie pušynų —

Upas dangų mano remia,
upas juoką amžiano pina;
upas ašarą džiovina,
upas saldina man žemę.

Ir gyventa saulei mano,
ir mylėta jai, ugninei...
Ir sudegusiai aušrinei
paaukota kelias mano —

II.
Džiaugias mano akys godžios.
— Juokis, juokis — lupos sako —
— Mielas juokis, štai ant tako
žydi gėlės, žydi rožės —

Skleidžiasi dangum aušrelė...
Suplasnojo ir, iš lėto,
beria žiedus numylėtus,
saulė, glausdamas vejelė...

Džiaugias mano akys godžios.
Juokis, juokis! — lupos sako...

III.
Spindi rasos — veidas niukias
tai sauluzė, tai verpetai;
tai jaunystės skaudžios metai,
tai širdis kur josios laukia.

Suskambėjo erdvių rimai
— puolė skaudžios vylių gaidos.
Debesiuotas josios veidas
plito džugėsio troškimais.

Siausta šalys paauksuotos;
dega ugnys, tamsos krinta,
man akyse rasos plinta,
rasos drėgnos ir vėjuotos...

IV.
Menas laikas, kada vėjai
laisvę man padovanojo,
kada žvaigždės mane mojo, —
kada tu keliaut pradėjai.

Kada priešais ugnys švito,
o kelionėj puolė žmonės —
Nu bastausi, ieškau, laukiu
kurei ugnį — kelias švito...

Nu bastauti, ieškau, laukiu
savo meilės ir sauluzės; —
kad išvysčiau dar jos veidą,
kurs arčiau į saulę traukia!...

12. VII. 21 d. Utena.
(„Liet. Žinios“).

SLA. Auksinis Konkursas

ŽODIS KONKURSO DARBUOTOJAMS.

Baigianties vasarai ir atvestant orui pasidaro palankesnės aplinkybės ir Auksinio Konkursio darbuotei, todėl darbuotojams jau dabar laikas sukurti prie darbo ir vėla rašinėti Auksinio Konkursio skyrių iš savo darbuotės. Nors ir vasaros metu Auksinio Konkursio darbuotė nebuvo apstojus, vienok darbuotojai labai mažai rašė į Auksinio Konkursio skyrių. Tarsi jie visiškai užmiršo, kad tik nuolatiniais pranešimais iš savo darbuotės galima paraginti ir išjudinti prie darbo ir kitus Konkursio darbuotojus.

Neužtenka pranešinėti vien tai, kiek kuris narių prirašė, galima rašinėti ir kitais reikalais. Ypač būtų labai naudinga ir interesus ir kitus darbuotojus aprašyti išpuščiai, kuriuos tenka patirti einant per lietuvių stubas ir kalbinant naujus narius prie organizacijos. Taipgi toki aprašymai daugumai naudingų patarimų suteiktų. Sakykim, darbuotojas turi vieną labai didelį užsispyrėlį, kuris nenori prisirašyti prie SLA., bet štai energingas organizatorius ima ir prirašo jį. Ot šitokis aprašymas, kokiais budais tas užsispyręs žmogus pertikrintas ir prirašytas prie S. L. A., būtų begalo naudingas ir pamokantis kitiems organizatoriams. Organizatoriaus darbas yra begalo svarbus ir painus, todėl prityrimas labai svarbų vaidmenį vaidina. Todėl juo daugiau prityrę organizatoriai privalėtų nepasigailėti savo prityrimų ir kitiems pasakyti, kad tuomi pagalbėjus daugiau naujų narių mūsų organizacijai laimėti ir kartu pagelbėjus ir savo draugams darbuotojams.

Taigi pasitikime, kad prasidėjus aktyvesniam veikimui konkurso darbuotėje, gerb. organizatoriai nepagalės savo patirtų išpuščių parašyti į organą ir kitų darbuotojų žiniai.

Konkursio Darbuotojų Pareiškimai

— Ar galima dar užsiregistruoti į Auksinį Konkursą? — teiraujasi 77 kp. fin. rašt. A. Savickas iš Rockford, Ill. — Liepos mėnesyje kuopa įgalavo dalyvauti Auksiniam Konkursu, todėl norisi kuodaugiau pasidarbuoti organizacijos labui. Jau seniaus turiu prisijungęs 8 naujus narius ir dabar rugsėjo mėnesyje vėl prisijungiu keturis, tai bus jau 12. Toliau pasistengsiu daugiau gauti ir gal pavyks nors paskutinius organizatorius pasivyti. Užsiregistruoti į Auksinį Konkursą visuomet galima. Geras ir naudingas darbas pradėti niekuomet nepervėlu. Tamsa jau įregistruotas į pirmutinės eilės Auksinio Konkursio darbuotojų ir jei tik truputį padirbėsi, tai ir su naujais nariais greitai atsiderisi pirmutinės darbuotojų eilėse. Juk Rockfordo lietuvių kolonijoje tik dirbti ir norėk Auksiniam Konkursui. Visi sako, kad to-

kiam prakilniam darbu Rockforde yra labai gera dirva.

— Šiuomi pranešu, kad rugpjūčio mėnesyje vėla prirašiau du nauju nariu — rašo 12 kp. org. Jonas Bielevičius iš Nanticoke, Pa. — Taipgi malonėkite pasitaisyti klaidą kur pasakytą, kad liepos mėnesyje prirašiau tik vieną narį, nes aš prirašiau du nariu. Jau buvau manęs padėt visus darbus į šalį ir nors kokį mėnesį pasilsėt, bet kur tau! Rodos bado kas į pašonę, kad tik daugiau prirašyti nauju narių ir „subytit“ didžiulių kolonijų organizatorius. Tiesa, kai nedidelei lietuvių kolonijai, kokia yra Nanticoke, tai jau ir

užtenka, nes ligi šiol prirašiau 30 nauju narių, vienok jei greitai pradės dirbti angliakasyklos, kurios dabar sustojo dirbė, tai su naujais metais Jonas Bielevičius pasirodys Susivienijime su savo 50 nauju kareivių armija. Tai tiek tuo tarpu tegaliu pranešti.

Vienok brolis Bielevičius pranešė labai daug! Taipgi mes pasitikime jo pranešimui, kad jisai yra teisingas ir su naujais metais mes galėsime jam suteikti kapitono laipsnį, kuomet jisai pasirodys su savo žadėta armija. Dabar, kuomet angliakasyklos nedirba, tai gera proga truputį pasilsėti ir prisirošti tolimesniam darbu, kad galėjus vėla prie jo paskelgti stoti, kuomet angliakasyklos pradės dirbti ir lietuvių darbininkai vėla turės pinigų.

S. L. A. REIKALAI

REIKIA APSIVAKTUOT.

Nuo laiko, kuomet tam tokra dalis lietuvių darbininkų užsikrėtė komunizmu, jie nustojo vaduotis protu ir gyvena vien tik upe. Šitokis pas juos visko sprendimas upu ir vadovavimasis dideliu revoliucionišku teikia tokių davinų, kad ardo ir demoralizuoja visą sukurtoji darbą per eilę metų tarp lietuvių išeivijos. Jie suskaldė L. S. S., jie suskaldė L. D. L. D., jie skaldo ir ardo kur tik įjėgia unijas, jie yra tikri profesionalai demoralizacijos ir skaldimo darbe.

Čia tenka paklausti tų žmonių, kurie tą pragaištingą darbą veda jau bus apie penki suviršum metai, ką gero jie yra nuveikę per tą laiką? Parodykit savo kurybos darbą, kur jis? Nieko, o nieko panašaus jie neturi! Bet žalos per tą laiką padaryta neįmanomai daug. Ir ve, šitie žmonės, su Bimba prysakyje, atsišaldė dabar į SLA. Jų tikslas yra tokis pat, kokį jie atliko virš kalbamose organizacijose, pasėti tarp narių neapykantą, demoralizaciją, o po to paimti SLA. į savo rankas ir pasinaudoti juo sudėtu turtu. Šita nuomonė yra pravesta, ir jų vado Pruseikos per neatsargumą Easton, Pa., pareikšta viešai.

Vadovaudamasis šituom taip „svarbiu“ uždaviniu „drasusis“ Bimba ir pradėjo savo darbą — grėžimą SLA. iš vidaus. Šitas jo grėžimas, tačiau, neišgailo jam sekėsi, nes tuojau liko sulaukytas ir pats Bimba pašalintas iš SLA. Vienok šitas įvykis dar neleidžia manyt, kad tas pragaištingas bimbališkas darbas su tuomi pasibaigė. Dabar jo įdėjos reišėjai organizuotais visur, kur tik gali, ir neša protesto rezoliucijas už pašalinimą jų generolo iš SLA. Šitas matoma iš daugelio kuopų ir apskričių susirinkimų, kurie yra pasibaigę net dideliu skandalu. Reiškia, pradžia demoralizacijos jau pradėta ir uždarintieji SLA. nariai turi budėt ir stoti prie darbo, kad apsaugot SLA. nuo tos nelaimės, kad išsilaikyti jo pabrėžtą konstitucijos tikslų, todėl turim pradėti ru-

tuot, bet ir SLA. turi ir privalo iš kalno nuo tų žmonių apsisaugot.

Kaz. Liutkus.

SLA. 3-čio APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS GERAI PAVYKO.

Liepos 29 d. 3-čias apskritis turėjo surengęs išvažiavimą su pagalba 92 kp. Starr Mainų graištėje. Išvažiavimas pavyko visais žvilgsniais, nors šeštadienį ir lijo. Žmonių buvo suvažiavę iš tolimųjų apylinkių ir daugumoje SLA. nariai ir pritarantieji SLA. ir visi gražiai linksminosi ir žaidė.

Programas buvo pradėtas apie 3 valandą po pietų, kurio vedėju buvo S. Bakanas, apskričio sekretorius. Programas buvo sekantis: Pirmiausiai J. Suklevičius žinomas ir mėgiamas pittsburghiečių dainininkas — tenoras padainavo solo keletą dainelių, kas publikai labai patiko. Antra ant programo, tai Bladzė Paulekiutė, mažą mergaitę, gražiai padeklamavo kelias atvejais, kas irgi publikai labai patiko. Vėliau buvo perstatytas kalbėti žinomas Pittsburgho darbuotojas ir daug pasidarbavęs del SLA. ir del 3-čio apskričio J. Baltrušaitis, kuris daugiausiai savo kalbą pašventė aiškindamas apie naudingumą prigulėti prie S. L. A. ir ragino, kad SLA. nariai rupintųsi savo vaikus prirašyti prie SLA. Po p. Baltrušaitio kalbos sekė deklamacijos ir dainos. Deklamavo Juozapina Miltakiutė, dainavo duetą Marcelė Grininė ir Marijona Liepiūtė; Gertruda Platakaitė, 14 metų mergaitė, pagriežė smulką solo; padainavo duetą J. Skulevičius su Marijona Liepiute ir ant pat galo buvo pakviestas kalbėti 3-čio apskričio darbuotojas ir veiklus SLA. narys J. K. Mažiūka, kuris savo turiningoj ir žingeidžioje kalboje karštai ragino visus prigulėti prie SLA.

Publikai programos labai patiko, o užvis labiausia dainos. Mat Courtney jau yra tolokai nuo Pittsburgho ir šiame išvažiavime dauguma publikos buvo iš mažų angliakasyklų kaimelių, kuriems panašus programos yra retenybė, tai jie ir negalėjo atsigerėti tokiu turiningu programu ir jie ilgai ne užmirš šito apskričio išvažiavimo girdėjau žmones sakant, kad girdi daug visokių išvažiavimų buvo, bet tokio dar nėra buvę. Ir aš manau, kad tie žmonės teisybę sakė, nes niekas negali susilyginti su SLA. rengiamais išvažiavimais ir kitais parengimais.

Taigi šiuomi tariau nuoširdų ačiū visiems programė dalyvavusiems dainininkams ir dainininkėms, deklamatoriams ir kalbėtojams, kurie suteikė savo patarnavimą del šio išvažiavimo davanai ir padarė šį išvažiavimą gražiausiu išvažiavimu. Taipgi širdingai ačiū vietinės 92 kp. draugams, už jų pasidarbavimą, kaip surengime, taip ir už jų darbą laike išvažiavimo.

Suvedus apskaitas pasekmės sekančios: Įplaukų viso labo \$295.44; išmokėta viso labo \$185.94. Gryno pelno atliko apskričiai \$109.50. Mat kokios gražios pasekmės kur yra sutartinas darbas.

S. Bakanas, SLA. 3-čio apskr. rašt.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to apskričio valdybos suvažiavimo, įvykusio rugpjūčio 19 d., 1923 m. Posėdį atidarė pirm. F. Šaučiulis 3:15 valandą po pietų, Cleabuorne darže, Zeigler, Ill. 1. Skaitytas laiškas nuo J. Daujoto — likos priimtas. 2. Laiške pasirodė užkvietai delegatų į apskričių suvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 26

d., 1923 m., E. St. Louis, Ill. Nutarta siųsti 2 delegatai.

3. Delegatų nominacija. Nominuotas S. V. Parednis, F. Šaučiulis ir L. Jonikas.

4. Balsavime delegatų pasirodė sekanti daviniai: S. V. Parednis gavo 3 bal., F. Šaučiulis 4 bal. ir L. Jonikas 1 bal. Pagal nubalsavimo likos išrinkti: S. V. Parednis ir F. Šaučiulis.

5. Nutarta sekančiam SLA. 12-to apskričio suvažiavime pakelti klausimą kaslink įsigijimo SLA. 12-to apskričio antspaudos.

6. Nutarta, kad SLA. 12-to apskričio sekretorius pradėtų darbą išsiuntinėti kuopoms balsavimo blankas ateinančiam apskričio suvažiavimui vietą nutarti.

7. Nutarta, kad apskričio sekretorius pasiuntinėtu visoms S. L. A. 12-to apskričio kuopoms paraginimo laiškus, su nurodymu, kad reikalinga stengtis rengti kuopoms pramogas ar šiaip auginti kuopų išdus ant kiek tik galima, kad būtų galima pasiųsti delegatus į ateinančią SLA. Seimą.

8. Nutarta priminti SLA. narius, kad daugiau kreiptų atidomę ir studijuotų SLA. konstituciją.

9. Nutarta stengtis padidinti SLA. narius ant kiek tik galima skaitlingiausiai.

10. Posėdis užbaigtas 5 val. vakare.

F. Šaučiulis — pirm., L. Jonikas — raštinin.

IŠ SLA. 10-to APSKRIČIO DARBUOTĖS.

SLA. 10-tas apskritis tapo sutvertas apie metai laiko atgal ir ačiū pasidarbavimui keletos darbštesniųjų SLA. narių mūsų organizacijos labui, nors 10-tas apskritis yra dar tik kudikis paliginus su kitais SLA. apskričiais, bet jau gana daug naudingoj darbu yra nuveikę del SLA. ir sykiu visų lietuvių labo.

SLA. 10-tas apskritis tapo sutvertas tik iš 3-ju kuopų. Vėliau prisidėjo ir daugiau kuopų ir kaip tenka girdėti iš agitacijos komisijos, kurią 10-tas apskritis išrinko iš poros gabių narių, jau pranašauja sutverti naujas kuopas Sheboygan, Wis., Porth Washington, Wis. ir kt. Ypatinai, kiek man žinoma, viršmėnuose miestuose randasi gana geras skaitlius lietuvių, bet iki šiol SLA. kuopų ten dar nebuvo. O nebuvo delto, kad neturėjom tos jėgos, kuris vartytų darbą pirmyn, kuri galėtų pasidarbuoti organizavimui SLA. kuopų ir platinimui apšvietos lietuvių tarpe. Bet ačiū SLA. 10-to apskričio priklausomai apie 250 narių ir apie tiek pat dolerių turim apskričio išde, vadinas, po vieną dol. del kiekvieno nario. Taigi mes jau turim gana gerą pradžią tolimesniam darbu vartoj. Wisconsin valstijoj prisikaitoma lietuvių apie 7,000, o prie Susivienijimo priklauso tik apie 300. Kodel kiti mūsų broliai nepriklauso prie SLA., kuri randasi apie 6,700?

Atsakymas į tą klausimą galima duoti sekamas: Wisconsin valstijos lietuvių gana geras skaitlius susisipietę prie S. L. R. K. A., ypatinai Shetoygan, Wis., Port Washington, Wis. ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose. SLA. kuopų ten dar nėra ir nebuvo galimybių jų suorganizuoti vien delto, kad mes neturėjome spēkos, kuri vartyt darbą pirmyn. Ypatinai Shelaygone apie porą metų atgal tiesiog nebuvo galima sušaukti laisvesnio susirinkimo.

Jei kas bandė, tas turėjo šauktis policijos apsaugos, nes tuomet į visą lietuvių gyvenimą Romos trustas turėjo įleisti savo nagus. Žinoma, išda-

lies dar ir šiandien taip yra, bet viski laikai šiek-tiek atsimainė. Pagaliau, kadir atsiranda vienas kitas laisvesnis ir praklimesnis lietuvis, tačiau sunku veikti. Gyvenant toliau yra didelės išlaidos, o ant vieto ir net visoj Wisconsin valstijoj inteligentijos tiesiog galima pasakyti neturime, kuri galėtų budinti lietuvius iš miego ir organizuoti savitarpiniam susiėlipimui.

Rodos, apie porą metų atgal jau buvo pradėta tvirti SLA. apskritis Wisconsin vals. jau buvo sušauktas ir suvažiavimas Racine, Wis., ir jau buvo manyta, kad bus tvirta jėga, kuri vartys apšvietos darbą pirmyn. Jau buvo ir valdyba išrinkta. Bet tuom laiku užėjo Maskvos raudonoji karštligė ir tvirtasai apskritis tapo palaidotas. Mat nekurię mūsų broliai tuo laiku daugias dirbo del Rusijos, negu del lietuvių. Bet dabartinu laiku jau pradėda ir tie mūsų broliai išgyti iš tos negeistos ligos. Pradėda prisipažinti, kad Lietuva visgi yra mūsų motina, kurioj mūsų didžiama gimėm ir net užaugom. Todėl, mano supratimu, ar ta mūsų motina graži ar ne, ar ji gerai valdoma ar blogai yra mūsų gimtinė šalis ir mes turim dirbti del Lietuvos, o ne del kokios kitos šalies. Mes turime platinti apšvietą lietuvių tarpe, auginti lietuviškas organizacijas, ir tik tokiu budu mes galėsime pagerinti Amerikos ir kartu Lietuvos darbininko buvį. Todėl tvirtinkim ir auginkim SLA., o vėliaus gal galėsime tos jėgos dalį perkelti ir į Lietuvą ir tuomet kur mes negyventume, visiek mes galėsime paduoti viens kitam pagalbos ranką.

Jau dabartinu laiku turime apie 15,000 narių SLA. Turime isteigę keletą fondų prie SLA., kaip tai: Moksleivių Fondą, Našlių ir Našlių Fondą, kurie tarnauja visų SLA. narių labui. Ypač Moksleivių Fondas, kuris gelbsti moksleivių, yra labai rimtas reikalas, nes mes lietuviu turim platinti apšvietą tarpe sau tautiečių ir tą mes galėsime padaryti tik turėdami tvirtas organizacijas. O niekas negali užginčyti, kad SLA. yra viena tų organizacijų, kuri neklausia ar tu eini išpažinties ar ne, ar tu esi komunistas ar tautininkas — bile tik lietuvis ir visiems yra atidarytos durys į SLA.

Dar syki sakau, broli ir sesuo, jeigu dar nesi nariu šios didelės organizacijos, tai atėik į pirmą kuopos susirinkimą, jei kur dar nesiranda SLA. kuopos Wisconsin valst. ar jusų apylinkėj, tai kreipkis prie SLA. 10-to apskričio valdybos, kuri visuomet suteiks marolę ir materialę pagalbą sutverti SLA. kuopai. Taipgi to kuopos, kurios dar nepriklausote į apskritį, išrinkite atstovus į ateinančią apskričio suvažiavimą, kuris įvyks 16 d. rugsėjo 1923 m., Kenosha, Wis., Schlitzo svetainėj, prasidės 10 val. ryte. Usibaigus suvažiavimui bus puikus kanketas su dainomis ir kt. pamarginimais. Visi SLA. nariai dalyvaukite ir savo draugus atsiveskite.

J. Marcinkevičius, SLA. 10-to apskr. pirm.

PRANEŠIMAS BUVUSIO SLA. 8-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Šiuomi pranešiu, kad likvidavimo reikalai su SLA. 8-tu apskričiu jau galutinai užbaigti. Kai jau buvo pranešta „Tėvyneje“, kad likusieji pinigai 20 dol. pasiūsta į Centrą Prieglaudų Namo Fondui ir Centras pažymėjo, kad pinigai gauti. Dabar gauta kvita nuo SLA.

Iždininko T. Paukščio, kuria pranešama, kad pinigai gauti. Todel čionai noriu paskelbti galutiną apyskaitą, kad kuopos matytų kam buvusio apskričio pinigai sunaudoti:

Pas mane pinigų buvo \$52.50
Pasiūsta SLA. 14 kuopai, Cleveland, Ohio, apmokėjimui išlaidų kaip buvo kuopų nutarta \$25.00
Išmokėta F. Živatkauskui 5.00
Už svetainę 3-čiam suvažiavimui 1.50
P. Domijonaičiui, Akron, Ohio, už paskutinį suvažiavimą, buvusį ten pat 1.00
Pasiūsta į Centrą Prieglaudų Namo Fondui 20.00

Viso išmokėta \$52.50
Šiuomi laikau visus reikalus su likviduotu 8-tu apskričiu galutinai užbaigtus.

J. Lekavičia, likviduoto 8-to apskr. ižd.

NEKROLOGIJA.

A. A. Jonas Bubnis.

SLA. 13 kuopos narys iš Minersville, Pa., pasimirė rugpjūčio 18 d., 7 val. ryte. Velionis Jonas daug dirbo del SLA. labo ir per ilgus metus buvo vietinės 13 kuopos sekretorium ir organizatorium ir galima sakyti tik jis vienas ligi šiol suko visą kuopos darbą.

Velionio Jono mirties priežastis buvo nelaimingas atsitikimas angliakasyklose. Jam bedirbant užgruvo jį didelis akmulio dideliu nuludime žmogų ir du vaikučiu — 6 ir 8 metų, taipgi dvi seseri Lietuvoje ir vieną broli Amerikoje.

Velionis buvo doras, teisingas ir darbštus žmogus, todėl visų vietos lietuvių buvo mylimas ir kaip aukščiau minėjau neapsakomai daug dirbo del SLA. labo. Kito tokio darbuotojo SLA. 13 kuopa vargiai kada susilauks. Velionis Jonas dar buvo gana jaunas žmogus — vos 33 metų. Ir štai netikėtai baisioji mirtis jį pakirto ir atėmė iš mūsų taip brangų žmogų... Jis prisirašė prie SLA. 1917 metais ir nuo pat savo prisirašymo buvo aktyvus narys ir darbuotojas mūsų organizacijos.

Palaidotas rugpjūčio 21 d. su bažnytinėmis pamaldomis, kurios atliakytos šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje ir tos parapijos kapuose palaidotas.

Išėkis ramiai, mielas drauge, ir lai Tau buna lengva šios šalies žemelė.

Juozas Staneika — sekr.

A. A. Povilas Žeimis, SLA. 167 kuopos narys iš Rockdale, Ill., pasimirė 17 d. rugpjūčio, 1923 m. Velionį Povilą patiko nelaimė bedirbantį plytnyčioje — griuvo plytų deginimo pečius ir užmušė ant vietos nelaimingą mūsų draugą. Velionis Povilas prigulėjo prie SLA. 167 kuopos nuo pat jos susikurimo ir yra vienu pirmų

jų jos narių. Jis nė karto nesirgo ir nėra išėmęs iš SLA. nė vieno cento.

Velionis buvo 53 metų amžiaus ir išgyvenęs Amerikoje 25 metus. Iš Lietuvos paėjo iš Palaukių kaimo, Ukmergės apskr. Paliko dideliame nuliudime žmoną su 5 vaikūčiais. Jei kas norėtų plačiau apie velionį sužinoti, lai kreipiasi šiuo adresu: Mrs. M. Žeimienė, 100 Connell Ave., Rockdale, Ill.

Lai buna lengva, Tau mielas drauge, išsėtis svetimoje žemelėj.

Velionio Draugas.

PROTOKOLAS.

SLA. 3-čio Apskričio Suvažiavimo, laikyto 27 d. gegužės, Lietuvos Sunų Draugystės Svetainėje, N. S. Pittsburgh, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė vice-pirm. Petras Liepas 10:30 val. ryte. Rašt. S. Bakanas išsaukė viršininkus, pribuvo visi, išskiriant pirmininką A. Vainorių, kuris pasivėlino atvykti. Paskirta komisija priėmė mandatą iš J. Virbicko ir J. Mažiuknos. Atstovai su mandatais dalyvavo nuo sekantių kuopų:

- 40 kp. — J. Virbickas ir P. Marmokas.
86 kp. — J. Mažiukna ir P. Puras.
90 kp. — J. Naujalis ir J. Kazlauskas.
92 kp. — D. Lekavičia.
95 kp. — A. Kubilskas ir J. Karvelis.
120 kp. — J. Staneika.
128 kp. — M. Liepienė.
169 kp. — A. Gramba.
266 kp. — K. Urmonas ir J. Skarbauskas.
286 kp. — A. Jankauskas.
287 kp. — J. Kuzminskas.

Taipgi su sprendžiamais balsais dalyvavo Apskričio Valdybos šie nariai: pirmininkas — A. Vainorius, vice-pirmininkas — Petras Liepas, užrašų raštininkas — S. Bakanas, turto raštininkas — S. Kumeta, išdavininkas — T. Gelcis ir Kontrolės Komisijos narys S. Raudonis. Viso su sprendžiamu balsu dalyvavo 22 delegatai.

2. Tvarkos vedėjais išrinkta: pirmininku — D. Lekavičia, vice pirm. — Petras Liepas, sekretoriumi auklėmąsijos būdu išrinktas S. Bakanas.

3. Tvarkos vedėjai užima vietas.

4. Praeito suvažiavimo protokolas skaitytas ir priimtas su menku pataisymu.

5. Apskričio Valdybos raportai: a) Pirmininkui pasivėlavus, išduoda raportą žodžiu vice-pirm. Petras Liepas. b) Užrašų raštininkas S. Bakanas išduoda raportą raštu. Raportas priimtas. c) Turto rašt. S. Kumeta išduoda raportą raštu. Raportas priimtas. d) Išdavininkas T. Gelcis išduoda raportą. Raportas priimtas.

6. Komisijų raportai: a) Kontrolės Komisijos narys raportuoja varde visos komisijos apie apskričio turto stovį ir apie sutvarkymą finansų knygų vedimą ir pranešė, kad viskas yra tvarkoje.

b) Protesto mitingo prieš registraciją rengimo komisijos vardu raportuoja J. Virbickas. Raportas priimtas su pagyrimu.

7. Pirmininkas išsaukia visus delegatus iš eilės sulig kuopų numerių ir delegatai padaro pranešimus iš kiekvienos kuopos darbuotės Aukšiniam Konkurse.

8. Nutarta surengti pikniką Courtney, Pa., ir kad 92 kp. pagelbėtų surengime.

9. Nutarta paragyt kuopas, kad užsimokėtų mokesčius į 3-čią apskritį, kurios yra skolinigos.

10. Nutarta leisti išlaimėjimui automobilių ir pelną skirti sekančiai: 2 dalis į Našių ir Našlių Fondą, o vieną dalį

3-čiam apskričiai.

11. Nutarta surengti artistui J. Babravičiui koncertas, susitarus su kitomis draugystėmis ir tuo rupinasis apskričio valdyba.

12. Nutarta 9 balsais prieš 6 surengti prakalbų maršrutą orui atvėsus.

13. 128 kp. delegatė M. Liepienė praneša, kad P. Jurkonis prirašinėja narius į 128 kp. per laiškus ir prašo, kad suvažiavimas apsvartytų. Tad suvažiavimas apsvartė nutarė, kad naujų narių prirašinėjimas būtų daromas sulig SLA. Konstitucijos ir 128 kp. turi teisę atmeti per laiškus prirašinėjimo metodą ir patarė visoms kuopoms prisilaikyti konstitucijos.

14. Paėmus svarstyti SLA. reikalus, prieita prie ginčų tarp „Laisvės“ bendradarbių kaip kad A. B. ir „Tėvynės“ redaktoriaus S. E. Vitaičio, tad suvažiavimas po visapusiško apkalbėjimo priima sekančią rezoliuciją, J. K. Mažiuknos patiektą:

„3-čias Apskritys pataria „Laisvės“ redaktoriams ir jų bendradarbiams žiūrėti savų reikalų, o nesikišti į SLA. ir į „Tėvynės“ reikalus, nes jiems SLA. yra tolima organizacija. „Taipgi pataria „Tėvynės“ redaktoriui S. E. Vitaičiui, kad tokių užsipaolimų nepaisytų ir kad „Tėvynėje“ būtų kuomžiausiai vietos užimama ginčuos su „Laisvės“ bendradarbiais“.

15. Sekantis suvažiavimas nutarta laikyti Lietuvos Mokslo Svetainėje, Soho dalyj, Pittsburgh, Pa.

16. Suvažiavimą uždarė pirmininkas D. Lekavičia 3:30 val. po pietų.

Suvažiavimo raštininkas — S. Bakanas.

PASTABA. Šio protokolo patalpinimas užsivilko delei sekamos priežasties: Tuojaus po suvažiavimui parašęs protokolą pasuveniū nepadraustu laišku „Tėvynės“ redakcijai. Praėjus viršaus porai mėnesių ir nepatrodžius protokolui organe, užklausta „Tėvynės“ redakcija, kodėl netalpina 3-čio apskričio suvažiavimo protokolo organe, kuomet kitų apskričių daug vėliau buvusių suvažiavimų protokoliai tilpo. Tuomet gauo iš „Tėvynės“ redakcijos pranešimą, kad ji nėra gavusi 3-čio apskričio suvažiavimo protokolo. Matomai mano pasiūstas protokolas žuvo pašte. Todėl kuomgreičiausiai padaręs nuorašą vėliau išsiunčiau „Tėvynės“ redakcijai jau adpraustu laišku. Štai del kurio įvykio protokolo patalpinimas organe taip ilgai užsitęsė.

S. Bakanas, SLA. 3-čio apskr. sekr.

VIENŠALIŠKAS KALTINIMAS.

Čia noriu padaryti keletą pastabų delei SLA. 21 kuopos pirmininko korespondencijos, kuri tilpo 34 No. „Tėvynės“. Musų pirmininkas Pr. Jočionis labai myli mokinti kitus kaip turi apseitį susirinkimuose. Tas yra labai geru daiktu, bet turėtų ir savęs neužmiršti, nes jam daugiau pamokų reikia, negu bile kuriam nariui.

Aš jau prigiliu prie SLA. per septynioliką metų, tai ir teko pamatyti visokių pirmininkų. Bet tokį pirmininką, kaip P. Jočionis, tai pirmą sutinku, kuris taip skirstytų narius kuopos susirinkimuose ir taip vienušiai vestų susirinkimą, kaip kad daro P. Jočionis. Aš niekad ne esu girdėjęs p. Jočionio pasakant, kad mes SLA. nariai ir viskas. Bet jis visada sako, „jūs ir mes“. Na ir žinoma, nariai susirinkime atsisikiria. Ir vos jam išpirmininkavus kuopoj daugiau pusės metų, juo toliau, juo daugiau nesutapatimų kuopos susirinkimuose įvyksta. Na, ir jis

pats sako, „kad tokios betvarkės nėra matės.“ Bet kas užta kalta?

Suprantama, kitose kuopose geresnė tvarka, nes atėję nariai į kuopos susirinkimus svarsto Susivienijimo reikalus, o ne savo partvyškę gešeftą varinėja.

Jis sako, kad kuopa prigulėjo prie dviejų sąryšių. Tas visai netiesa — 21 kuopa niekad neprigulėjo prie dviejų sąryšių. Tiesa, buvo tariama, kad būtų geru daiktu kuopai prigulėti prie Detroito Lietuvių Tarybos. Tas buvo daroma pabaigoj 1922 metų, bet kaip tik P. Jočionis liko išrinktas pirmininku 21 kuopos, tai ir pradėjo savaipti veikti. Pradėjo piršti „Detroito Progresyvių Sąryšį“, kuriame viskas veikiama Maskvos nauadal Na, ir pirmos komisijos neatsaukus, kuri buvo išrinkta tartis su Detroito Lietuvių Taryba; išrinko kitą komisiją ir pasiuntė tartis su „Detroito Progresyvių Sąryšiu“. Bet kada komisija atlankė to sąryšio susirinkimą, tad savo raporte pastebėjo, kad negalimas daiktas prigulėti prie to sąryšio toms draugijoms, kurios veikia ne sulig Maskvos įsakymu. Tada irgi kilo didelis sumišimas. Nors dauguma narių aiškino, kad nereikia kuopai prigulėti prie D. P. S., bet pirmininkas net sušilęs agitavo, kad prigulėti ir viskas. Mat D. P. S. ne taip reikalinga 21 kuopa, kaip kad reikalingi jos pinigai. O sąryšiui labai reikalingi pinigai, nes sąryšis yra apsiėmęs augyt du rusų vaikus.

Pr. Jočionis sako, kad jis nėra matęs tokios betvarkės kokia dabar yra pas mus. Bet jis turi atsiminti, kad pas mus buvo gana gera tvarka, kada turėjome kam gerai vest susirinkimus, bet dabar kagi galimama padaryti, kad tokią betvarkę jis pats įvykino ir pats yra kaltas. Koks šeiminkavimas, tokia ir tvarka.

Bet man noris pasakyti, kas išlikro atsitiko tame kuopos susirinkime, apie kurį p. Jočionis rašo. Jis sako, kad turėjo uždaryti susirinkimą jam neužsibaigus, reikiška je protesto prieš Pildomąją Tarybą. O kiti nariai sako, kad jis turėjo kitišenių ir rezoliuciją tik vis dar nedrįso parodyti. Ir žinoma, jeigu jis su savo draugais būtų mandagiau apšėję ir švelniau kalbėję, tai būtų viskas kuogeriausiai išėję. Kaip ir jis pats prisipažįsta, kad vartojo bausius žodžius, kurių nė į spaudą negalima talpinti. Čia pravartu nors keletą tų žodžių paminėti, kuriais Jočionio draugai keikė Pildomąją Tarybą, Juk tie begėdžiai pilna gerkle šaukė: „Tie, kurie pirkro Amerikos bonus ir kariavo Amerikos kariuomenėje yra pirmos rūšies žmogžudžiai.“ Na, žinoma, čia pat buvo keletas exkareivių, todėl jie pasiūto įžeisti tokiais žodžiais. Bet Bimbos pasekėjai atėjo į susirinkimą gana gerai prisirengę, su didžiausiais protestais. Jie taip verkė ir karščiaivosi delei Bimbos išbraukimo, kad rodos būtų visas Susivienijimas sugriautas.

Tie, kurie kėlė didžiausį lermą kuopos susirinkime ir keikė kitus žmogžudžiais, visi yra karo slapukai, ir teko girdėti, kad ex-kareiviai nesiduos, kad koki ten slapukai vadytų mumis žmogžudžiais. Jeigu jau jie neatskiria kareivio nuo žmogžudžio, tai yra mūs pareiga jiems tas skirtumas paaiškinti. Išlikro jeigu tie žmonės žinotų ar norėtų žinoti, kiek teko mums pergyventi pasauliniame kare, tai jie šitai nekaltėtų.

Taipgi keista man, kad musų kuopos pirmininkas užstoja už tuos slapukus, kas duoda man pagrindo manyti, ar kartais ir jisai pats neturi bendrosu tais slapukais. Jeigu taip

butų, tai jisai neturėtų būti musų kuopos pirmininku, nes gali išeit blogai ir pačiai kuopai, kuomet jis su savo draugais šitaipti pradėjo...

Toliaus jis sako, kad girdi, toki nariai galima but suspenduoti, bet tik jis nenori kelt lermo. Labai ačiu už tamstos gerą širdį! Bet čia ne jo mie-laširdystė, o vien baimė, nes jeigu prisieitų triukšmadariai spenduoti, tai pirmiausiai reiktų patį pirmininką suspenduoti, o kiti nariai ir patys apsiramintų.

Pabaigoje sako, kad gal tie vyrukai ir gailisi. Tai jo teisybė, kad gailisi, tik ne to, ką Jočionis mano, o gailisi to, kad pas mus toki pirmininkai vadovauja ir šavo tokiu kraštutiniu partvyškumu demoralizuoja kuopą ir daro žalos organizacijai. Taipgi jis mokina ne tuos narius, kurie reikia mokyt. Ir šiame susirinkime, jeigu jis būtų gerai tvarką vedęs, būtų neatsitikę. Mat jis savo draugams davė kalbėt po kelis syk ir nebuvo apbrėžtuotas laikas. Bet kada pradėjo prietas pusė imt balsą, tai tuomet ir laiką nustatė. Pagaliau, pirmininkas nesilaikė nustatyto laiko, kada jo draugai kalbėjo. Taigi dar sykį sakysiu, kad pirmą išmokykim patys save, o paskui kitus mokykim, o tuomet bus viskas kitaip.

SLA. narys — ex-kareivis — J. Ambrazevičia.

Is Lietuvos Laikraščiu

Vokiškumo Stiprinimas.

„Pr. Liet. Balsas“ praneša juomi gautas žinias, kad Vokietijos vokiečiai rinkę aukų taip vadinamai „Klaipėdos Krašto dienai“, tikslu kurios esąs šio Krašto vokietinimas. Tą jie darą jau 600 metų, ir dabar, kada Klaipėdos Kraštas pasi-liuosavęs nuo svetimo jungo, vokiečiai vis negali išsižadėti vokietinimo. Tiktai katastrofinis markės kritimas neleides įvykdyti šiemet tos dienos.

Juros Darbas.

Kai kuriuose Krašto pajurio vietose, kur žemi kran-tai, vėjai privarė daug vandens, užliejo pievas, sodybas ir pridarė daug ukininkams nuostolių.

Gaisro nuostoliai.

Lietuvos Valstybinio Apdraudimo istaiga per š. m. birželio mėn. gaisro nuostoliams atlyginti sumokėjo 53.049 litus 05 centus.

Spaudos Istaigos.

Spaustuvių, litografijų, cinkografijų ir graveravimo istaigų Lietuvoje yra 43. Daugiausiai jų yra Kaune.

Brangenybė.

Vilniuje kasdien kainos, ypač produktų, kyla ir ky-la. Paskutinės savaitės laikotarpyj daugumai produktų kainos pakilo 100 ir daugiau nuosimėjų.

„GYVENIMAS“.

Draugijos ir asmens gerbuvio ir mokslo mėnesinis žurnalas. Leidžia ir redaguoja DR. A. J. KARALIUS

Draugijos ir asmens gerbuvio svarbiausi dalykai — sveikata, lyties reikalai ir mokslas — „GYVENIME“ lengva kalba nuolatous aiškinama, gvaldoma. Mes rašome tai, kas jums kas dieną reikia žinoti ir rašome taip, kad jūs lengvai supranta-te ir noriai skaitote.

Konkurencijos su kitais laik-raščiais mums vesti netenka, nes „GYVENIMAS“ nejudina religijos ir partijų mali-malies: „GYVENIMUI“ rupi tik-tai žmonių patirties įrodyti fak-tai — svajonių dalykams mes vietos neturime. Užtat „GY-VENIMAS“ tinka skaityti vy-pažvalgų žmonėms.

Leisdamas „GYVENIMĄ“ aš turiu tikro noro suteikti lietu-viams galimybės sistematingai susipažinti su sveikatos, lyties ir mokslo dalykais.

„GYVENIMAS“ kainuoja vienas doleris metams, 10 centų vienas numeris. Dykai siunti-nėti negalime. Prenumeratą siųsdami adresuokite šitai-p: „GYVENIMAS“, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PILETINIO KARO VETERANAS IR PATI BUVO BLOGOS SVEIKATOS.

Dabar jie sako jiems labai pa-gelbėjęs paprastas vaistas.

„Mes žemiau pasirašiusieji, varto-jome Nuga-Tone'ą ir jis mums la-bai pagelbėjo nuo inkstų kluties, nervuotumo, vidurių užkietėjimo, skrandžio negalės, vidurių iškėlimo del nerviškumo, ir sustiprino ir pa-taisė širdies veikimą. Jis sutaiso žmogaus kuną apskritai. Mes iš šir-dies galime patarti ji tiems, kurie serga augščiausiu minėtomis ligomis. Aš pats esu 80 metų, o mano pati 76. P. S. Groesbeck ir pati, Shell City, Mo.“ Nuga-Tone padaro stei-buklus tukstančiuose panašiu atsti-kių. Jokis kitas vaistas negali jam prilygti. Pamėgink jį pats ir įsti-kišk. Vienam pilnam mėnesiui gy-dytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą parda-vinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad su-teiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvienos bonkelės), arba jį pasiųs tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1098 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntes jiems \$1.00.

Nesikankink su Reumatizmu Neuralgija Strėnų Diegliu Skausmais Krutinėje Skaudamais Muskulais Patrink truputį su Pain-Expelleriu

ant skaudamų vietų, ligi pa-jausi odos degimą—ir užgan-dinant, malonus palengvėji-mas tuojaus užstos.

Tikrasai Pain-Expelleris turi INKARO vaisbaženklį.

CUNARD Lietuon per 10 dienų. Vienatinis vandeniu kelias Lie-tuon per Southamptoną ant Milžinių laivų.

Aquitania Mauretania Berengaria Išplaukia iš New Yorko kas Utarninkas. Greitas persėdi-mas Southamptono. Lietuviai ypatičiai lydimi. Taipgi regu-liariai išplaukiami tiesiog į Hamburgą ant aliejum kurina-mų laivų.

Trečios klesos kainos: I Piliava \$106.50 I Hamburgą \$103.50 Karės takų \$5.00. Kelieviai iš Lietuvos sėda laivan Piliavoje važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant milžinių laivų. Plaukia kas savaitė.

Greičiausi laivai pasulyje. Informacijų del kainų ir rei-kalingų dokumentų atvažiuojantiems kelimams galite gau-ti nuo bile agento. Reikalau-ki. Jų yra ir įsų mieste ar-ba apylinkėj.

Cunard Line, 25 Broadway, New York

Bell Phone: Oregon 0863-J. Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

MOKYKLA Mokina: Lietuvių rašybos ir pradinį mokslą, High School, College, Muziką, Piešimą, Nursių, Akušerų ir Komercijos. Aptiekorystės, Dentisterijos, Advokaturės, Medicinos. Duoda diplo-mą už kožną kursą. Mokyklos ir pragyvenimo lėšos labai ma-zos. Važiok į mokyklą, kad ir mažai turi pinigų, galėsi dirbt ir mokytis. Šitoje mokykloje gali mokslą pabaigti daug greičiau ir pigiau už kitas mokyklas. Mokyklos bertainis prasidės Spalio-Oct. pirmą dieną. Del platesnių informacijų rašyk lietuviškai: GARY STATE COLLEGE, 1404 Jackson St., Gary, Ind.

LIETUVĄ Išpirkite laivakortes savo giminėms. Kompanijos ofise Kaune atydziai prižiuro-mi visi pasazieriai.

WHITE STAR LINE N. Y., Cherbourg, Southampton: Išplaukiami kas Subata. Milžiniš-ki laivai Majestic, Olympic, Home-ric. Greitas susisiekimas su Bal-tijos uostais.

AMERICAN LINE N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Hamburga: Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greitas susisie-kinimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Antverpa: Nuolatiniai išplaukimai. Mėgia-moji linija. Nauji laivai Belgenland, Lapland ir Zeeland.

Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagūmai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NGL NORTH GERMAN LLOYD LAIVAKORTĖS Jūsų giminėms Lietuvoje per BREMENA ant Vokietijos didžiausio naujo laivo COLUMBUS arba ant populiarišku pirmos klasos laivu su kaitoms. Lietuvos valdžios autorizuota linija del Emigracijos. Kreipkitės prie bile agento del informacijų arba NORTH GERMAN LLOYD, 14-16 Pearl St., New York.

GERIAU DABAR, NEGU VĖLIAU RUPINTIS SA-VO SVEIKATA! Išsirašyk „GYDYTOJĄ“, pa-veiksluotą sveikatos žurnalą. Prenumerata: Amerikoje \$1.00. Kitose šalyse \$1.50 metams. Vienas numeris 15c. „GYDYTOJAS“, 4454 So. Western, Ave., CHICAGO, ILL.

Ruffles pleiskany mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvil-giančiais. Kaina 65c. aptiekose, arba prisiu-kiute 75c. tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

MOKYKLA Mokina: Lietuvių rašybos ir pradinį mokslą, High School, College, Muziką, Piešimą, Nursių, Akušerų ir Komercijos. Aptiekorystės, Dentisterijos, Advokaturės, Medicinos. Duoda diplo-mą už kožną kursą. Mokyklos ir pragyvenimo lėšos labai ma-zos. Važiok į mokyklą, kad ir mažai turi pinigų, galėsi dirbt ir mokytis. Šitoje mokykloje gali mokslą pabaigti daug greičiau ir pigiau už kitas mokyklas. Mokyklos bertainis prasidės Spalio-Oct. pirmą dieną. Del platesnių informacijų rašyk lietuviškai: GARY STATE COLLEGE, 1404 Jackson St., Gary, Ind.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa. Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa. Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York City.

Izdininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa. Ido Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Ido Glob. — K. Varašius, c/o All Nations Deposit Bank, Pittsburgh, Pa. Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.

KONTROLĖS KOMISIJA: B. Saloveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn. J. Stankevičius, 118 Grove St., Wilkes Barre, Pa. A. M. Augunas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APŠVIETOS KOMISIJA: V. K. Račkauskas, 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio. T. Dundulis, 2341 Charleston St., Chicago, Ill.

Pr. Bajoras, 180 Lenox Rd., Brooklyn, N. Y.

ISTATŲ KOMISIJA: K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Z. Puišutė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

FINANSŲ KOMISIJA: A. F. Breckickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa. M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

SVEIKATOS KOMISIJA: Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md. Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA: J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill.

J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa. L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA: P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. P. Petraitienė, 143 State Road, Dowagiac, Mich.

E. Mačinskienė, 3418 Lowe Ave., Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMO STOVIO SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA: J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio

A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill. K. Skužinskas, 216 So. 17-th St. Herrin, Ill.

KAM ŽEMĖ DALI-NAMA.

(Tasa nuo 3 pusl.).
nį „Žemės reforma“. Tiesiog, lenkų begėdiški melai čia ir veria akį: Žemę lenkų valdžia dalina ne tiems ką žadėjo, bet „užsitarnavusiems ponstvos“ vyrams; kaip tai, Vilniaus krašte gavo dvarus: Pilsudskis, Želigovskis, vysk. Bandurskis, Tokarzewskis, Bobickis, Prystoris ir daugybė kitų lietuvių tautos persekiojimų bei išgamų. Tai skelbia „Lietuvos Rytai“ ir primena, kad „visokių pilsudskiniukų žeme aprūpinimas buvo, taip sakant, pirmasis žemės reformos etapas“, o po jų užstojo kolonizacijos etapas įvairių zebekovų ir panašių tam gaivalų, tik žinoma, ne vietinių, bet iš Lenkijos gilumos; vietinius perkelia „sumaišimo kraujo dėliai“ į nuplikusius

pagirio (podlasie) dirvonus bei į tolimus Krokuvos liogierius (Sulig užsitarnavimo!).
„Liet. Rytai“ pastebi, kad dabar itin kolonizuojama Naugardėlio apylinkės, kur lietuvių ir baltgudžių gaivalas yra tautiniai gerai susipratę ir yra stipri siena Lietuvos pietų.
Šis lietuviškos dvasios organas Lietuvos Rytuose daug ko negali parašyti apie lenkų planus, nes jam yra lupos surakintos, bet nors primindamas savo skaitytojams kas lenkuose naudojami taisyklėmis, kuriuos užėsiant jie skelbė, duoda progos suprasti žmonėms, kad apgavikams dvarininkams laikas, senai, išrežyti kailį taip, kaip jie kadaisia rėžė Lietuvos valstiečiams ir dabar dar mėgina prie to prieti.
J. Kalnėnas.

Rašau apie tai taip, kaip nuo žmonių, turėjusių su Atlantic Trading Company santykius, girdėjau.
Ponia E. M. Chimes, viena iš smarkiausių stenografų Philadelphiaje, dabar baigia mokslą daktarės chiropractės (kairopraktės) ir šiomis dienomis ketina atidaryti savo ofisą West Philadelphiaje, 216 North 54th Street. Kairopraktika, kaip aš tą gydimą būdą suprantu, yra labai naudinga nervais sergantiems žmonėms. Teko matyti su žmonėmis, kurie pasitaisė kairopraktika besigydydami ir jie neranda žodžių to gydymo būdo išgyrimui.
Čia, Philadelphiaje yra keletas lietuvių advokatų ir daktarų, bet kodėl nuo jų lietuviai šalinasi aš nenoriu skelbti, nes man, nei laikraščiai ant naujos neiseitų. Jeigu turėčiau ką gero pasakyti, tai būtų kas kita.
Philadelphia.

žanga buvo tik 30 centų. Vieni komiteto nariai verti padėkos. Jie yra nejauni žmonės ir seni SLA nariai, vienok jie atliko pagirtinai tą sunkų darbą ir užganėdino svečius. Bet tas jų darbas buvo nepirmas ir bus nepaskutinis.
Apart S. L. A. kp., čia dar gyvuoja T. M. D. kp., A. L. T. S. kp., L. M. P. S. kuopa, Lietuvių Laisvės Kliubas (pašalpinė), choras ir A. L. D. L. D., bet nė viena draugija neturi daug narių, o lietuvių spėjama čia esą apie 1,000. Kad čionykščiams lietuviams padauginti skaitlių SLA narių, mano nuomone, reiktų imti pavyzdį iš komunistų, kurie niekur nė žingsnio nežengia nedalinę komunistiškų laikraščių — „Laisvės“, „Vilnius“ ir kitų. Štai ir tam pačiam piknikui man papuolė į rankas „L.“ 188 num., kuriame yra koliojamas „Tėv.“ redaktorius ir SLA Pild. Taryba, ir galu gale ragina savo akylus pasekėjus „budėti“, ir kelti lermą. Ateityje vertėtų ir S. L. A. nariams parsitraukti eks-tranum. „Tėvynės“ ir lietuviams išdalinti, nes „Tėv.“ yra visuomenės laikraštis ir netalpina inkriminuojančių šlamštų, kaip „Laisvė“ kad daro.
Tarpe viršminėtų draugijų yra projektuojama išdirbti planas, kad užinteresuoti visus lietuvius apie reikalingumą turėti savo namą. Čia namas būtina reikalingas, nes lietuvių skaitlius vis auga, ir ateityje gali tapti tokia lietuvių kolonija, kaip kad rytuose yra. Kaslink suėjimo visoms draugijoms ir harmoningai rūpintis statymu namo, neapsireksiu pasakydamas, kad negalima! Nesa A. L. D. L. D. komunistuojanti žmonės nori viską valdyti ir jie nebūtų užganėdinti, kol jie nekontroliuotų visą namą ir dar tie „draugai“ gal kartais pridirbt tokių „žbitių“, kad valdžia gali sukūsti visus šerininukus ir belangę. Čia pažangieji žmonės turėtų saugoti lietuvių gražų vardą ir niekur neveikt su šituo, triukšmingu elementu.
Los Angeles miestas sparčiai auga, visur statoma nauji namai ir randos mieste irgi brangios, bet industrija, kurioj darbininkai turėtų pastovų darbą, nedidėja. Žinovai sako, kad dabartinis upas namų statymo turės pult, nes daugybė žmonių esą čia privažiavę del sveikatos ir del didelio išgarsinimo per gelžkelių kompanijas ir komercijos rumus. Daug projektuojama del Los Angeles, bet nieko dar nedaroma. Iš kitur atvykusi, jei amatninkas, tai gal gauti darbą, bet jei paprastas darbininkas be amato, neverta į čionai važiuoti, nes čia meksikonai visus darbus atlieka už \$3.00 į dieną. Bevardis.

man jokio parapijos komiteto nereikia. Aš busiu išdinknas ir sekretorius, ar sutinkate taip, ar ne? Vienas prašo balso, kuriam kunigas atsako: „Tylėk snargliau, nes tu nieko neįmanai apie parapijos dalykus“. Kadangi kunigas žeidė parapijos lyderį, tai visi Trentono katalikai įširdo ant kunigo ir dabar parapija tik ant popieros pasiliko. Tai ve koki Trentono parapijonų vargai.
J. Deales.

Klaidos Atitaisymas.
„Tėvynės“ num. 31 mano korespondencijoj iš Trentono įvyko klaida, kur kalbama: „Taipgi ir vienas SLA narys staiga mirė nuo to skystimėlio“. Turėjo būti: Vienas SLA narys skystimėlio prisitraukęs ir važiudomas dviračiu sunkiai susižeidė. Žinoma, jo liga paėjo iš girtybės, tai narys negalėjo gauti pašalpos. Taip pranešta praeitime SLA. 302 kp. susirinkime.
Žinoma, korespondentas stengiasi vengti klaidų ant kiek galima, bet visa bėda, kad delei kuopos komiteto raportų neaiškumo, kartais pasitaiko klaida.
J. D.

Ar Jusų Kudikis Tinka Mokyklai?

Kaip žinot, Kad Jis Yra Apsaugotas?
Ar yra galima, kad tokioje kultūringoje šalyje, kaip Suvienuotose Valstijose, yra šeši milijonai nedapenėtų kūdikių? Trečdalis visų kūdikių! Bet nevienu nepamasto, ar jų tėvai žino apie tai. Pažvelgkit į kūdikius Jūsų gatvėje, Jūsų apilinkėje. Vienas iš trijų kenčia nuo to pavojingo padėjimo, ir tas vienas yra priešas visiems gyventojams, nes nedapen-tas kūdikis nešioja limpančias ligas. Jisai pasiduoda bakterijoms, prieš kurias sveikas kūdikis gali atsigtis. Jis papuola visom ligom, nuo pausių uždegimo, iki džiovai.

Saugumas Priguli nuo Tinkamo Maisto
Neseniai, stebėtini bandymai tarp mokyklos vaikų prrodė, jog Eagle Pienas turi didelę vertę pataisyne nedapenėjimo. Vaikai penimi Eagle Pienu augo svorėje greičiau, negu tie penimi ant paprasto pieno bankose. Mokytojai šių vaikų bandymuose atrado, jog jie netik, kad geriau ir sveikiau atrodė, bet ir žymiai pagerėjo mokyklos darbo.

Kaip Penēt Eagle Pienu
Duok kūdikiui 2 šaukštus Eagle Pieno atskiesto su ¼ puoduoko šalto vandens, paryčias ar popiečias, kasdien. Senesni vaikai mėgsta jį su ginger-ale, vynuogijų sunkomis, ar kitomis kokiomis sunkomis. Vien Eagle Pienas, yra geriausias maizyčiams.

Geriausias Maistas Kūdikiams
Jei negali žindyti savo kūdikio, pamėgink Eagle Pieną. Daugiau kūdikių išaugo ant Eagle Pieno, negu ant visų kitų kūdikių maistų sudėtų krūvon. Daktarai išrašė ir patarė jį motinoms per visr 65 metus.

Nenustok Vartojus Eagle Pieną
Kuomet kūdikis pradeda valgyt stambesnius maistus, nepanaikink maistą, kuris suteikė sveikatą ir stiprumą jam ir trim gentakartėm kūdikių. Palaikykite Eagle Pieną kūdikio virtame maiste. Motinos po visą šalį įdomaus knyguote, talpinančia pamokinius kaip gamint maistus maiziem vaikam. Joje netik tie pamokinimai maiztui su Eagle Pienu, vaikam, bet ir naudingi patarimai kasdieniniam valgiui.

Jei reikalanjat informaciją savo kalboje, kaip penēt kūdikius, ar sužinot kaip pažint ar jis nedapenėtas, ar kiek turėtų svert, ar kokio ūgio turėtų būti, koki maistą duoti, ar kitu naudingą informaciją, iškirpkit kuponą šiame skelbime, ir pristūskit mums, ir mes pristūsim jas jums dovanai.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building New York
KUPONAS
Paženklint kokiu informaciją norit Penėjimo Instrukcijos Svorio Tolybtia Valgiai Vaikam Kūdikiu knyga
Vardas
Adresas 12 (Lithuanian)

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.
Intelligentų, tikroje to žodžio prasmėje, čia labai maža. Profesonalų ir šiaip užimančių žymesnę draugijoje vietą yra tiek, kad juos galima ant pirštų suskaiyti.

Bet nė nenustabu todėl, kad „Laisvė“ čionai pusėtinai giliai šaknis įleidus; ir lyderiai, kurie iš pasididžiavimo vadina save „tiligentais“ nei kuo kitu iki šiolei nėra atsižymėję, kaip tik-tai ardymu susirinkimui, nepai-sant kokių tikslu jie nebūtų su-šaukti. Kaip „Laisvė“, taip „susipratę“ darbininkų vadovai yra nusistatę pirmon eilėn prieš mokslą ir apšvietos skleidimą tarpe išsilaukusių po visas miesto dalis keliolikos tukstančių lietuvių. Tegul tiktai čia kas iš kur su paskaita arba prakal-bomis atkeliauja, tad pirma, negu jam bus lemta keletą žo-džių ištart, išgirs didžiausį triukšmą, lermą, kuris nežinia del ko keliamas. Tankiausia tuo susirinkimas ir užsibaigia; bet neretai prisieina net policija talkon pasikviesti, kad įtūžę viens kito neužpuiltų, nesusi-žeistų. Prielankesnių žinių apie Philadelphiajos lietuvius, bent rašančiam: šiuos žodžius, laikraščiuose neteko pastebėti. Buvo, žinoma, atsitikimų, kur lermas iškilo ne iš priežasties bolševikuojančių lyderių, bet per provokaciją, kaip antai pe-reitais metais per atstovybės valdininkams surengtas prakal-bas, kuriose p. Mostovskis klausytojus siuntė „spitonus“ plau-ti...

Ne visi lietuviai yra bolševiz-mui įtikėję. Pietų dalyj, Philadelphiaje, yra gana didelė ir graži lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia, kurią lanko ir remia apie 10 tukstančių lietuvių. Gi Richmondo dalyj yra šv. Jurgio bažnyčia, kurią užlaiko tarp 3,000 ir 4,000 lietuvių. Tačiau yra ir parapijonų tarpe žmonių, kurie jau baigia priprasti prie „Laisvės“ ir jeigu kunigai, kaip iki šioliai darė, draus žmonėms, kitokių pakraipų laikraščius skaityti, jie, kad kokios, neteks gal dabar dar ir geriausių pa-rapijonų.

Tuli „Laisvės“ skaitytojai yra ant tiek pakvaišę, kad net nei susikalbėti negali. Štai pa-vyzdis:
Susitinka tautininkas bolše-viką ir kaip savo drauga-darbininką bando perspėti, kad prieš bolševiką eina negeriau-si gandai ir sako:
„Vincai, girdėjau, kad apie tave nelabai prielankiai kalba-

ma kaslink tavo užpuolimo ant Onutės.“
„Kas tau apie tai sakė?“ už-raudęs klausia bolševikas.
„Toks gandas...“
„Pasakyk tam rup. Gandui, kad jeigu aš jį kur pasigausiu, aš jam snukį sumušiu...“

Neseniai čia pasklydo paska-las, buk koks tai Grikštas keti-nas išleisti Philadelphiajos sa-vaitraštį. Užinteresuotas aš pradėjau teirautis ir sužinojau štai ką: Jau suviršum metas laiko kaip tas Grikštas renka prenumeratą tam — nežinia kokios pakraipos — laikraščiui ir taip spėjama, kad tas Grikštas jau surinkęs apie porą šimtų prenumeratorių. Sprendžiant pagal namą, kuriame leidėjas ir redaktorius — in spe — gyve-na, reiktų manyti, kad ir tam-siausias žmogus turėtų paabe-joti, ar iš to sumanymo kas iš-ėis, nes jau ta pati aplinkybė, kad leidėjas tokią gyvenimo vietą apsirinko — negamina įsitikėjimo. Kita aplinkybė, gal dar iš tulo atžvilgio ir rim-tesnė už pirmąją, yra ta, kad sprendžiant iš išleistų iki šiol paskelbimų matyti, jog ponas leidėjas nei taisykliškai rašyti nesugebi.

Bizniierių čia yra net kelioli-ką ir sprendžiant iš pasikalbė-jimo su žmonėmis jiems vi-siems eina neprasčiausiai. Bet yra ir šiaip žmonių, kurie be-reitais metais per atstovybės valdininkams surengtas prakal-bas, kuriose p. Mostovskis klausytojus siuntė „spitonus“ plau-ti...

Pasiturinti lietuviai toli gra-žu nebolševikauja, nė rupina-si kieno kito reikalais, kaip tik-tai savo. Nors juos bolševikė-liai ir vadina „buržuais“, bet jie ant to domės jokios neat-kreipia, nes žino, kad „šuns balsas į dangų neina.“
Tarpe bolševikuojančių yra keli bizniieriai, kurie prie Stil-sono išliuosavimo daugeliu kuo prisidėjo... Tačiau, kaip teko patirti, jie tai darė ne iš šird-gėlos, bet tiesiog kad pasiga-rinti tarpe žmonių savo gerada-ringumui...

Geriausių ir sąžingiausių biz-nierių Philadelphiaje varo Atlantic Trading Company, 769 So. 2nd Street. Tą bendrovę sutvėrė gerai lietuviams pažįstamas Julius A. Chmieliauskas, kuris kad amerikiečiai lietuviu nesu-laužytų, pakeitė savo pravardę į Chimes. P. Chimes bendru yra taipgi gana plačiai žinomas veikėjas, seniau gyvenęs Lawrence, Mass., p. Zigmas Jan-kauskas, su kuriuo rašančiam šias žinias susipažinti dar neteko.

ZIEGLER, ILL.
Čia lietuvių gyvena nedaug tik apie 300 ypatų. Bet savo darbštumu jie viršija ir dides-nes kolonijas. Štai jau yra su-verta bendrovė del statymo nuosavos svetainės, net už 18 tukstančių dolerių. Tai geras darbas turėti lietuviams nuosa-vą svetainę, kur bus galima lai-mėti kaip apšvietai, taip ir ma-terialiai. Iš paskutinio susirinkimo, kuris atsiuvo 24 d. rug-piucio paaiškėjo, kad plecius jau yra nupirkts už 7 šimtus dolerių ir išmokėtas. Šerų jau parduota 50 po \$5.00 šėras. Ir ant vietos pasizadėjo išpirkti 25 šėras. Tai puiku! Jeigu taip sparčiai šėrai parsiduos, tai šiais metais tikrai turėsimė savo svetainę.

Nutarė šaukti masinį susi-rinkimą 23 d. rugsėjo, 2 val. po pietų. Tai visi lietuviai ir iš apylinkių miestelių malonė-kite atvykti. Stokime į darbą visi lietuviai išvieno, nes tas namas — svetainė turi būti vi-žų mūsų lietuvių darbininkų namas.

Draugijų Koresp. M. P.

LOS ANGELES, CAL.
Šiame vakarų mieste gyvuo-ja SLA. 75 kp., turinti apie 40 narių. Rugpiucio 26 d. šioji kuopa surengė pikniką naudai nelaimingos Damijonaičių šei-mynos gražiame lietuvių-Pau-linaičių darže, Hawthorn mieste-lyj. Čia pas mus visuomet es-tis gražus oras išryto, bet šį 26 d. ryte buvo apsiniaukę ir rodė-lyg lis, vienok SLA. 75 kp. pik-niko komiteto nariai turėjo vil-tį, kad kas bus, kas nebus, o piknikas turi būti. Ir saulutei parodžius savo skaisių veidą kuopos narys, J. Narijauskas, surovęs gėrimus ir užkandžius į automobilių ir nuvažiavo į pik-niko vietą. Komiteto nariai buvo nusiminę, kad jiems ne-bus ką veikti, o komitete buvo paskirti toki nariai, kurie nuo šios čia gyvena ir buvo ipra-tę matyt visus lietuvius ant kiekvieno parengimo. Žmonės pradėjo rinktis į pikniką apie 2 val. po pietų ir į trumpą lai-ką pripildė pikniko vietą. Mu-zika buvo Kanokų (Hawaii) stygų orchestra, kuri, rodos, dykai griežė, bet ant tiek gerai griežė, kad seni ir jauni, visi šoko.

Apie 3 val. po pietų pasiziūrėjus ant virtuvės darbininkų atrodė, kad biznis geras: Pa-radnikienė, Milerienė, ir Juoa-zavičienė vikriai sukinejosi po virtuvę, kuri buvo insteigta vi-tuviai parapijonai eina prie to paties tikslo. Jie gyrėsi, kad gavę nuo vyskupo leidimą lietu-viškai parapijai įkurti, kur kunigai parapijonams balso ne-duoda. Čia pažymėsiu įvykusį faktą. Visi gerai atsimensi ką kunigas Halaburda pareiškė: „Aš busiu čia jusų kunigas, bet

TRAIPSNIS XXXVI.
Kondensuotas pienas turi visus kaulinius ir mėšinius vitaminus. Ant jo galima atsidėti del vienodos kiekybės. Tas tiesa, tik kalbant apie geresniajį rūšį. Kaip ir su kitais maistais, yra visokių rūšių. Motinos turėtų vartoti tokį pieną, kurio firma yra pripažinta. Didžiuma pasi-renka Borden's Eagle Brand, dehto, kad ji geresnė už kitas rūšis. Patartina vartoti tą pačią rūšį visados. Suprantama, kūdikis turi teisę gauti geriausią, o niekas nėra taip svar-bu, kaip maistas, ypatingai šiltame ore.

KUDIPIO DANTYS.
Sveikam kūdikiui dantys turi prakilti tarp šešių ir septynių mėne-sių. Pirmieji dantys vadinami „pien-iniais.“ Jų yra dvidešimt. Jų pasirodymo laikas labai įvairuoja. Priėžiura tų dantų yra labai svarbi. Juos reikia du sykį į dieną nuvalyti švelniai trinant bovelnos ar vatos gumulėliu, kurį reikia pralinti į borinės rūgšties tirpinį, padarytą iš pusės šaukštuko borakso atmiežto viena painte verdančio vandens. Vau-kui augant, reikia jį pramokinti var-toti šepetuką. Antrųjų dantų svei-kumas ir stiprumas daug priklauso nuo priežiūros teikiamos pieniniais dantimis.

Antrieji, arba amžinieji, dantys paprastai pasirodo apie šešius-sep-tintus metus. Jų yra 32. Labai svarbu juos tinkamai prižiūrėti. Dau-gelį ligų galima išvesti iš blogų dan-tų. Gerai prižiūrinamas dantis vartai kada genda. Patartina kūdikiu dan-tis duoti išekzaminuoti geram spe-cialistui kas šeši mėnesiai, taip kad puvimą galima būtų tuoj sustabdyti pastebėjus.

Atminkite, kad „Žiupsnelis išven-gimo, vertas svaro gyduoliu.“
AR TAVO KUDIPIK NE-DASVERDIA?
Labai patenkinamų pasekinių gau-ta neseniai gydant nedapenėjimą mo-kyklos vaikų su Eagle Pienu. Blo-gai maitinami kūdikiai tuoj pradėjo taisyti gavę Eagle Pieno į savo val-gį. Nekurie augo du syk negu pa-prastai. Visi gi grupę gavo vidu-tiniškai po septynius svarus dau-giau negu kūdikiai penėti paprastu iš bonkučių pienu. O nuo to laiko mokytojai pastebėjo, kad kūdikiai netik sveikatoje ir vikrumė paugėjo, bet ir sparčiai mokintis emė.

Nedapenėtas kūdikis visados neda-veda. Jei tik nužvelgi, kad jusų kūdikis nesveria tiek, kiek reikia, pradėk duoti jam Eagle Pieną su valgiais. Šviežias oras, užtektinai miego, geri patarimai taipgi svar-būs. Bet be tikro maisto nei vienas kūdikis nebus sveikas ir vikrus. Tė-myk kūdikiu svorį, nes didėjimas yra tikras ženklas gerinančios padė-ties.

Apšvietę žmonės tokių vietų nelanko. Bet Trentono lie-tuviai parapijonai eina prie to paties tikslo. Jie gyrėsi, kad gavę nuo vyskupo leidimą lietu-viškai parapijai įkurti, kur kunigai parapijonams balso ne-duoda. Čia pažymėsiu įvykusį faktą. Visi gerai atsimensi ką kunigas Halaburda pareiškė: „Aš busiu čia jusų kunigas, bet

man jokio parapijos komiteto nereikia. Aš busiu išdinknas ir sekretorius, ar sutinkate taip, ar ne? Vienas prašo balso, kuriam kunigas atsako: „Tylėk snargliau, nes tu nieko neįmanai apie parapijos dalykus“. Kadangi kunigas žeidė parapijos lyderį, tai visi Trentono katalikai įširdo ant kunigo ir dabar parapija tik ant popieros pasiliko. Tai ve koki Trentono parapijonų vargai.
J. Deales.

Naminė Musė--Ligu Platintoja

Sulig „United States Public Health Service“ lietuvių kalbon prirėngė

Dr. A. L. GRAIČUNAS.

(Tąsa).

Vienas tinkamiausių tam kemikalų yra „boraksas“. Reikia juo apibarstyti mėšlą ir vėliau apkrapinti vandeniu, arba tiesiog išstaryti vandenyje ir apkrapinti mėšlą. Tokis pasielgimas sutrukdė išsiperėjimą musės kiaušinėlių ir užmuša lervą. Tik visa bėda tame, kad mėšlas, nuodytas su „boraksu“, gali likti kengsmingu augalams tam tikroji dirvoj, ypatinai, jei per daug yra vartojama „borakso“. Tokiu būdu reikia pridaboti vartojant boraksą, kad jo neperdaugiau suvartoti. Agrikultūros departamentas apskaitliuoja, kad jei borakso nepanaudojama daugiau kaip 1 svarą ant kiekvieno 16 kubikų pėdų mėšlo ir jei nedaugiau kaip 15 tonų*) šitaip nuodoto mėšlo yra sunaudojama ant vieno akero žemės, tai dirvos tokis mėšlas neįleidžia ir nesugadina.

Yra dar daug kitų substancijų pritaikytų prie naikinimo musių. Negėsytos kalkės, jei ganėtinai užpilama, netik prašalina muses, bet net užmuša išsivystimą lervos. Vienok kalkės stačiai sugadina mėšlą, nes tokis mėšlas pasidaro netrašus. Norint vartoti kalkes, reikia sutrinti į miltus ir sausomis apibarstyti mėšlą. Čemeryčios labai pagelbingos išnaikinimui bulvinių vabzdžių, bet lyginai geros ir naikinimui musių gemalų. Ant kiekvieno bušelio mėšlo viena uncija sutrintų į miltus čemeryčių sumaišoma su 1 galionu vandens ir palikis viena ar dvi dienas apkrapinama mėšlas. Dar kita substancija, kuri buvo vartojama gana pasekmingai, yra kupervosos (ferri sulphas). Du svarų 1 galioną vandens ir šio skysčio užtekinai vienos dienos arkliai aplaistyti. Karesinas, kuris taip plačiai yra vartojamas tam tikslui, labai maža pajėga turi užmušime musės lervos, o vienok labai sugadina trąšumą mėšlo.

Jei mėšlo negalima nę apdengti, nę kemiškais produktais nuodyti, tai tankus išvalymas mėšlyno yra būtinais reikalingas.

Vidutiniai apskaitliuojant visas laikas išsivystimo musės užima nuo 8 iki 9 dienų, bet nuo padėjimo kiaušinėlio iki išsivystimo į lervą užima apie 4 dienas laiko. Tokiu būdu yra būtinais reikalinga, kad mėšlas būtų išmetamas rečiausiai nors kartą į keturias dienas, jei nenori, kad musės vaisintųsi. Tos pačios taisyklės privalo būti pritaikomos surinkimui ir kitų išmatų, šiukšlių, puvančių daiktų ir gatvių šlavimas. Jei išmatos ir kita puvanti medžiaga yra paliekama ilgiam laikui, negu keturioms dienoms, tai tos vietos noroms nenoroms tampa vaisinimosi musių vietomis. Tad apšvarinimas tokių vietų ir ankstyvesnis naikinimas musės gemalų yra būtinas reikalas. Nors gana pasekmingus ir gerus rezultatus atneša nuodijimas išmatų ir puvančios medžiagos kemikalais produktais, vienok nėra pilnai išmintinga vien tuo naudotis, kuomet geresni ir prieinamesni budai yra čia po ranka, tai yra — išvalymas nešvarumų ir išmatų.

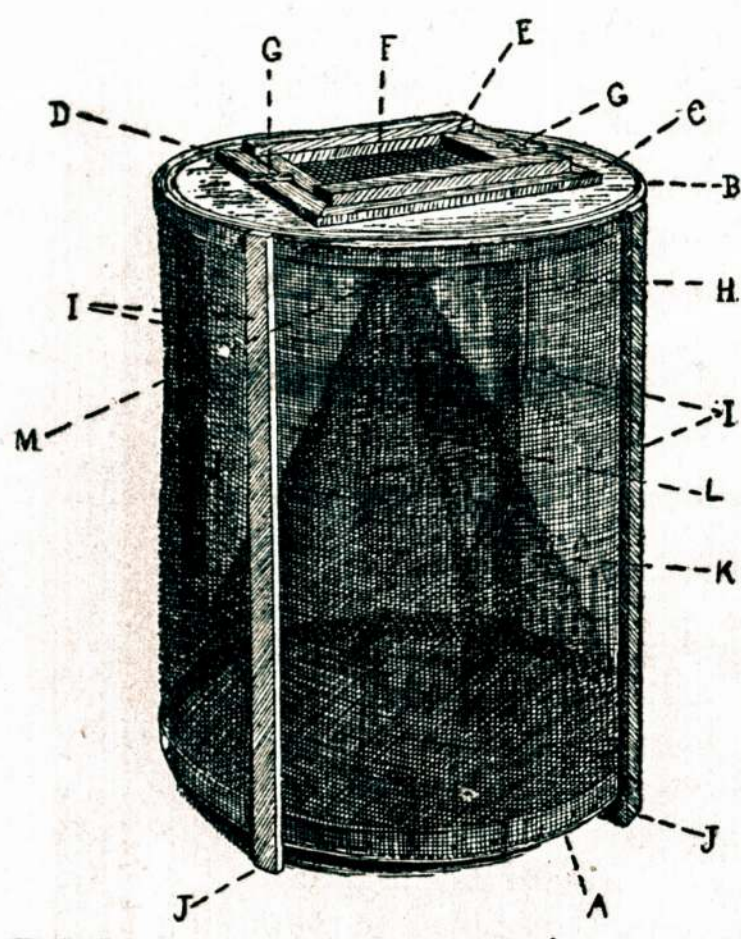
Kitos po akidžių mėšlų vietos yra išeinamos žmonių vietos, ypač jei kurios nėra nuliejamos vandeniu ir nenuteka rynomis. Naminė musė, kuri su pasigėrėjimu vaisinasi ir kelia puotas žmogaus išmatose, yra daug kartų pavojingesnė už tas muses, kurios landžioja po suterstus mėšlynus. Tokiu būdu visos pastangos privalo būti padėtos, kad neprileidus musių prie žmogaus išmatų. Ant laimės nėra taip sunkus dalykas tą padaryti. Daug būdų išsanitariško atžvilgio yra jau šiandien pritaikyta įtaisymui atsakančių išeinamų vietų. Ir visos išeinamos vietos turi būti taip sutvarkytos, kad sanitarišku atžvilgiu būtų praktiškiausias, tai yra, kad musės jokiū būdu negalėtų prie jų dasigauti. Ir šito galima lengvai atsiekti aptraukiant vielos sietu visus skyles ir plyšius išeinamų vietų. Šis budas aptraukimo vielos sietu

privalo būti visur ir ant kiekvienos vietos pritaikomas, ar tai gyvenamoj stuboj, ar tai išeinamosiose vietose, ar kur nors kitur.

Apie šiukšles ir išmatas, nors jau buvo kalbėta, bet neprošalį bus priminti, kad visos naminės išmatos būtų laikomos blėkinėse kietai uždarytais viršeliais, netik kad musė į jas nedasigautų, bet kad ir kitos rūšies vabzdžiai neturėtų progos įsigauti. Susirinkimas šiukšlių ir išmatų apie namus ir kieme yra tai tikros vietos musių vaisinimosi.

Apie budus naikinimui suaugusių musių, tai geriausias ir praktiškiausias budas aptiesiant vielos sietu stubos langus ir duris. Neaptraukti vielos sietu stubos langai ir durys ir kartu išeinamos vietos ir gyvenanti šeimyna tokioje vietoje užsitraukia ant savęs didžiausių ligų pavojų ir tokia stuba neprivalo būti jokio asmens toleruojama. Suprantamas dalykas, kad vielos sietu aptraukti langai ir durys nevisas muses sulaiko nuo įsigavimo stubon, bet jei gerai pritaisyta, tai 95% nušimtis musių neįsigauna tokion stubon ir žinoma pavojus susirgimo sumažėja ant tiek nušimčių. Jei namų valdytojas nepajėgia viso namo langų ir durų aptiesti vielos sietu, tai jis privalo nors apatinį ar žemesnį aukštą aprupinti vielos sietu vien del tos priežasties, kad musė lankosi daugiausiai žemai, nes ant žemės daugiau randasi išmatų ir maisto trupinių. Bet jei ir tas namų savininkui būtų persunku padaryti, tai jis privalo nors du svarbiausiu kambariu aptiesti vielos sietu, tai yra virtuvę ir valgomąjį kambarį.

Laike ligos kambarys, kuriame guli ligonis, būtinais privalo būti aptrauktas vielos sietu, ypač jei liga yra užkrečiama ar limpama. Ukėje, ypač kur ukininkas pieninkyste užsiima, kaip namai, taip kutis, o ypatinai pieno daržinė, privalo būti atydziai aptraukta vielos sietu. Žmonės, kurie miega tyram ore, tai ir jų lovos privalo būti aptrauktos vielos sietu. Lyginai reikia daboti, kad musės negalėtų prisigauti prie duonkepų ir abelnei prie visų tųjų pramonės vietų, kur yra pardavinėjama valgomi daiktai. Kur tik yra rengiamas aptraukimas vielos sietu, reikia visados atsižvelgti net į du dalykus: kad nę musės, nę uodai negalėtų dasigauti.

Palakautas musėms gaudyti. A dugnas; B viršus; C palakauto uždangalas; D sienelės aplink duris; E durys; F viela ant durų; G juostelės prilaikančios duris; H viela, kuria apjuostas visas palakautas; I stulpai, apie kuriuos apjuosta viela; J palakauto viršūnė; K palakauto vidus; L sujungimas vidaus su išorine viela ir kambariais; M. pats vidurys — pamatas palakauto. (Iš „Hygienia“ žurnalo).

Budų, kuriais yra išnaikinama musės įskrydusios kambarin, yra labai daug ir labai įvairių, pradedant musiagaudais—palakautais, nuodingais skysčiais ir limpančia popiera ir baigiant rukymais (fumigacija). Vienok visi šitie budai yra koksytis ir biauurs, tai vienu, tai kitu atžvilgiu, o kiti budai net nieko negelbstanti. Paprasčiausias budas yra tai iš vielos sietu padaryti bučiai ant trumpų kojelių — ir vabzdžiai įlenda per mažą skylutę į didelę vietą, o iš ten išeiti nebepajėgia. Kaslik palakautų musėms gaudyti, tai jie visi yra geri ir gana gudriai sutaisyti, bet musė irgi nekvailla — ji greit užtėmija pavojų ir ją įvilioja gana sunku.

(Daugiau bus).

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA Advokatas-Patarėjas
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building
810 BROAD STREET
Newark, N. J. Room 810

DOVANOS.

Pradedant su birželio 21 d. iki rugpjūčio 30 d. Sandara duos savo metiniams skaitytojams arba naujiems nariams sekančias dovanas:

1. Svetimoj Padangėj Pasauly Verpetuose. Didelė ciliu knyga, kurioje telpa 200 įvairių ciliu. Knyga pagražinta su visokiais dailės piešiniais, kaina \$2.00.

Kiekvienas, kuris užsiprenumeruos „Sandara“ ant metu laiko užsimokėdamas \$2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsimokėdamas už visus metus \$3.00, gaus šia knyga DYKAI. 2. Žmogaus Pareigos. Taipgi didelė knyga. 244 pusl., kuri yra naudinga kiekvienam žmogui, kaina \$1.00.

Kiekvienas metinis skaitytojas arba narys gaus šia knyga DOVANAI.

Tad kiekvienas pasinaudokite šia proga, isizydami viena iš šių dviejų dovanų. Taipgi suteiksimė dovaną ir tiems, kurie užrašys „Sandara“ savo giminėms Lietuvoje užmokėdami \$3.00 už visus metus. Vieną minėtų knygų pasiusime prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiusime jo giminei Lietuvon.

SANDAROS ADM.,

327 E Street,

Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siuskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygą savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKOS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatinai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00. Užsakymus su pinigais siuskite Centru šiuo adresu:

LITHUANIAN

ALLIANCE OF AMERICA,

307 W. 30th Street, New York, N. Y.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalvių

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai iševijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaksysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik\$1.25

„TEVYNES“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St.,

New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Inforacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
- Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
- Kas iš Kur Pareina? 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Angliai .. 20c.
- Kelionė į šidlavą — pusl. 48 15c.
- Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
- Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 35c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
- Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
- Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
- Petras Žemaitis — pusl. 10 20c.
- Perspėjimas apie Šventą Plikėjimą—pusl. 63 10c.
- Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
- Susiprato — 64 pusl. 20c.
- Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
- Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija .. 35c.
- Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
- Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos — pusl. 172 50c.
- Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
- Žodynas lietuviškai-angliškis ir angliškai lietuviškis kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pysl. 1,274. Kaina \$10.00
- Rankvedis Angliškis Kalbos. Praktiškas budas išsimokinimui angliškis kalbos pačiam per save be pagalbos mokytojaus. Popieriniai apdarais. Pysl. 310. Kaina 1.75
- Lyties mokslas. Parašė A. J. Karalius, M. D. Pysl. 394. Kaina 3.50

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

*) Tonas turi 2,000 svarų — 15 tonų sudaro 30,000 svarų.

VIETINĖS ŽINIOS

Sadariečių Išvažiavimas Pavyko.

Sekmadienį, rugsėjo 9 d., Forest Hill Parke, Brooklyne, įvyko vietinės ALTS. 1 kuopos surengtas išvažiavimas paminėjimui 25-kių metų sukaktuvių kaip lietuviai atsiskyrė nuo lenkų. Taipgi šiame išvažiavime Liet. Moterų Globos Komiteto vietinis skyrius parduvinėjo užkandžius, gėrimus, šaldytą greitenę ir saldinius ir visas pelnas buvo skiriamas Lietuvos našlaičiams sušelpiti.

Suvažiavo gana geras būrelis lietuvių — galėjo būti arti 500, kad paminėjus šitą svarbų lietuvių istorijoje įvykį. Apie 3 val. po pietų pil. A. K. Masaitis atidarė programą, paaiškindamas išvažiavimo tikslą ir pakvietė kalbėti pil. A. B. Strimaitį, kuris aiškino Sendaros tikslus ir uždavinius. Antras kalbėjo „Vienybės“ redaktorius pil. J. O. Širvydas, nupiešdamas abelnais ruožais lietuvių skiriamos nuo lenkų istoriją. Pabaigęs pil. Širvydai kalbėti perstatyta ir priimta rezoliucija naktinimui lietuviuose užsilikusiu lenkiškų pobūdžių. Balsuojant šią rezoliuciją matėsi vienas žmogelis, kuris net pabrėždamas kėlė ranką prieš rezoliucijos priėmimą. Pažįstantieji jį tikrino, kad tai esąs Maskvos patriotas. Ant galo kalbėjo pil. K. Širvydienė, aiškindama reikšmę lietuvių atsiskyrimo nuo lenkų. Po to sekė įvairius žaismus. Abelnai imant išvažiavimas padarė gero įspūdžio ir pavyko visais atžvilgiais.

Dalyvis.

Nauja Komp. M. Petrausko Opera Brooklyne Scenoje.

Plaćiai šios apylinkės lietuviams žinomas Lietuvių Operetės Choras rugsėjo 5 d. savo susirinkime galutinai nutarė šį sezoną pastatyti scenon naujai parašytą Komp. M. Petrausko operą „Eglė žalčių Karalienė.“ Kadangi ši nauja opera yra didelė ir reikalaujanti milžiniškų jėgų ir didelio prisirengimo, kad ją tinkamai pastatytų scenon, todėl nutarta kviesčiausia daugiausiai dainininkų ir žinių tų Operetės Draugijos prisidėti, kad Brooklyno ir šios apylinkės lietuviams tinkamai parodytų šią puikią operą. Vienok žinant Operetės Draugijos praeitus nuopelnus, galima drąsiai tikrinti, kad šis puikus veikalas bus tinkamai pastatytas Brooklyno scenoj.

Rep.

Visi į SLA. 5-to Apskričio Išvažiavimą!

Brooklyno, New Yorko ir visos apylinkės lietuviams jau nuo senai yra žinomi SLA. 5-to apskričio metiniai išvažiavimai, nes su jais jokių draugijų išvažiavimai negali susilyginti. Jie yra žymiausi ne tik savo programų turinimumu, bet ir tuo, kad jį juos suvažiuoja visos apylinkės lietuvių ir turi progos pasipažinti, pasikalbėti ir linksmai laiką praleisti.

Šių metų SLA. 5-to apskričio išvažiavimas įvyks sekama sekmdienį, rugsėjo 16 d., Feldman's Queens County Parke, Garrison Ave., arti Grand St., Maspeth, L. I. Prasidės 12-tą val. dieną. Šio išvažiavimo programą išpildys „Operetės“ ir „Aido“ chorai, taipgi vietiniai ir kitų kolonijų solistai. Kalbės J. O. Širvydas, J. Bovinas, S. E. Vitaitis ir kt. Taipgi puiki p. Retikevičiaus orchesterą griež visokius šokių ir puikioje parke salėje galės kiekvienas šokti kiek tik norės.

Todėl Brooklyno, New Yorko ir apylinkės lietuvių visi į šį puikų SLA. 5-to apskričio išvažiavimą, nes tai bus paskutinis toks didelis ir puikus šių metų išvažiavimas. Ypatingai

SLA. nariai kiekvienas privalo atsilankyti ir net savo draugus atsivežti, nes juo daugiau pašalininių žmonių pritrauksime į mūsų organizacijos parengimus, juo daugiau narių prirašysime prie organizacijos. Padarykime šį apskričio išvažiavimą tukstantinės minios susirinkimu!

Važiavimui kelrodis: Važiuojant iš Williamsburgo imkite Grand St. karą, važiuokite iki Garrison Ave. ir išlipę eikite po dešine. Važiuojant iš Central Brooklyno imkite Flushing Ave. karą, važiuoti taipgi iki Garrison Ave. ir išlipę eikite po kairei. Kitų vietų lietuvių važiuokite per Williamsburgo tiltą ir čia ant Plaza gausite Grand St. karą.

Rengėjų draugas.

Svečiai „Tėvynės“ Redakcijoje. Rugsėjo 9 d. atsilankė „Tėvynės“ redakcijoje gerb. Komp. M. Petrauskas ir Dr. M. Devenis iš Waterbury, Conn. Kadangi per pastarąsias kelias savaites gerb. Petrauskas viešias pas d-rą Devenį Waterburyje, kur pasislėpęs nuo visų kitų darbų skubina užbaigti naują operą „Eglė žalčių Karalienė“ ir dirba net po 19 valandų į dieną, tad delei atmainos ir dvasinio pasislėpimo atvyko vienai dienai į New Yorką ir prie progos atlankė SLA. įstaigą. Gerb. svečiai atvyko d-ro Devenio automobiliuje ir vakare vėla išvyko atgal į Waterbury.

Gerb. svečiai buvo sustoję pas pp. Bush ant pietų ir vėliaus nuvyko į sandariečių suvažiavimą, kur pasikalbėjo ir pasimatė su Brooklyno veikėjais išvažiavo į namus.

Išvažiavo Atostogų.

Rugsėjo 8 d. SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgeliutė išvažiavo pas savo sesutę p-nią M. Draugelienę į Frackville, Pa., porai savaitių atostogų, kad pasiviešėjus po savo gimtines apylinkes pasilsėjus vėla stoti prie sunkaus ir intensyvio darbo. Taipgi nuo rugsėjo 1 d. yra išvažiavęs atostogų SLA. spaustuvės darbininkas pil. M. L. Vasiliauskas, kuris viešis Bostone ir jo apylinkėje.

Susivienijo Adatos Darbininkai.

Pereitą savaitę galutinai prieita prie sutarties suvienyti visus adatos darbininkus į vieną uniiją. Dabar šita suvienyta uniija turės apie 500,000 narių ir tuo budu sudaro gana rimtą jėgą kovai už adatos darbininkų reikalus.

BALTIC STATES BANKAS PRANEŠA,

Kad jau ir vėla apmoka nuosimčius už L. L. Paskolos prinuokius kuponus. Daugelį turėjome užklausymų apie apmokėjimą kuponų nuo L. L. Paskolos Bonų, taipgi matėme nekurių abejojimą apie Lietuvos bonų vertę delto, kad per kokį laiką kuponai nebuvo apmokami. Siuomi pranešame, kad gavome iš Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos pinigų apmokėjimui viršminėtų kuponų ir kurie turite jau pri-nokiusius kuponus, dabar galite atsiųsti į mūsų Banką, o mes prisijūsime pinigus be jokio užvilkiimo.

Kas link vertės Lietuvos Bonų, jokios abejonės neturėkite delto, kad Lietuva šiandien yra daug geresniam padėjime už visas kitas valstijas Europos delto, kad skolų turi mažiausia, ir labai yra patartina visiems, kurie jau turite ir kurie dar neturite, pirkti Lietuvos Bonų kiek tik kam išgalima, nes negana, kad už Lietuvos Bonus gaunate gerą nuosimtį, bet be to, pagelbėsite Lietuvai atsibudavoti ir tuomi patim kartu, ginsit nuo priešu.

Lietuva reikalauja mūsų pagalbos, bet pasiulindama Bonus pirkimui, nepraso mūsų, kad tuos pinigus dovanoti, tiktai prašo paskolinti, ir kaipo paranką už paskolintus pinigus ant Bonų, užstato visą Lietuvos turta.

Lietuvos dalykai jau yra susitvarkę ir kas dieną eina gerin, per tai ir L. L. Paskolos Bonai kils augstin, ir reikalui prisėjus, kiekvienas galės parduoti Lietuvos Bonus su geru uždarbiu.

Lietuvos Bonai parsiduoda mūsų Bankoje, ir norėdami pirkti Bonų, meldžiame kreiptis į BALTIC STATES BANKĄ, kaipo vienintelę įstaigą, kuri atstovauja Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriją reikalauose pirkimo Bonų ir apmokėjimo kuponų. Su augšta pagarba: BALTIC STATES BANKAS, 294 — 8th Ave., New York, N. Y.

Paieškojimai

Paieškau savo švogerio Jono Šulco, pirm kelių metų jis gyveno mieste Chicago, gi dabar nežinau kur, todėl norėčiau, kad jis pats ar kas iš žinančių jį, suteiktumėt jo antrašą, už ką iš kalno tariu ačiu.

Agnieska Šleženė, 212 Penn St., Baltimore, Md.

Paieškau pusbrolio Juozo Endziulio, Suvalkų gubernijos, Kidulų valsčiaus, Kaimelių parapijos, kaimo Paorijų. Atsiųskite:

Jonas Yokims, Post Office, Westfield, N. J.

TAI YRA BAIŠUI! KAP GALI KREPTI TAIP ŽIAURUS ŠKADUMUS SARAŠUOSE. MĖSKOS BALSAMAS (Bear Balsam) Tuošias graikinis obuolų alieus ir SKAUSMUS SANARIUOSE. Kaip tik pradai varuoti tą visų linimentų karalių Mėskos Balsamą. Jėgu negausi tuos vaistus pas vietinį apieškerių arba pardavėjų, pristatytume šie, ir šie, ir pasistūtin, mes tuo jaus išsiųsime buteliuką Balsamo. THE CENTRAL DRUG STORE, Ltd., 24 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

F. ŽIVATAS Parduodū laivakortes geriausių garlaivių kompanijų ir visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (arsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus. Ofiso Adresas: 1823 N. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

NEW YORK HAMBURG UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE Trumpiausias susisiekimas su visomis dalimis LIETUVOS. Savaitiniai išplaukimai nuo Pier 86, North River, 46th St., New York, ant laivų „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“, „Deutschland“ su I, II ir III klasių ir gerai žinomi laivai „Mount Clay“, „Mount Carroll“, „Mount Clinton“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su kajutoms ir III klasių. Geras, mandagus patarnavimas, skanus maistas, smagus italyšmai. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba bile autorizuoto agento.

PASIRANDAVOJA vienas kambarys del vieno ar dviejų vyrų su kukne ar be. Rašykitė klausdami: Wm. Hughes, 512 W. 47th St., Apart. 441, New York City.

ISMOKU PINIGAIS UŽ LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONŲ Kuponus prinuokius Liepos mėn. 1923 ir pirmiaus su atsiskaitymu, arba išsiunčiu giminiams į Lietuvą sumose litų. P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., BROOKLYN, N. Y.

P I N I G A I Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai. LAIVAKORTĖS Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Patinkame kelevius ant visų New Yorko stočių. Prirėngiame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikalauose kreipkitės pas: AMBRAZIEJUS & DANIELIUS, 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

DIDŽIAUSIAS KNYGŲ IR MOKSLO IŠPARDAVIMAS BAIŠIAS GALYBES VISOKIŲ KNYGŲ IŠPARDUODAME UŽ PUSĖ KAINOS. Čia dedame tiktai nekurias knygas; kurie norite daugiau, reikalaukite katalogo, kurį gausite dykat. Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausias žmogaus kuno ir sveikatos slaptības, pirmiau kainavo \$7.00, dabar leidžiame už \$3.50. Lietuviškai-Angliškas ir Angliška-Lietuviškas Žodynai (vienoje knygoje), be kurių nė vienas Ameriko gyvenantis lietuvis apseiti negali, pirmiau kainavo \$11.00, dabar leidžiame už \$5.50. Baisiai tvirtais ir puikiais skurus aparatais. Geografilos knyga, kurioje ir žemė, ir žmonės yra aprašyti taip plačiai, kaip niekur kitur, pirmiau pardsidavė po \$4.00, dabar mes parduodame po \$2.00, ir tai puikiai apdaryta. L. K. Mokyklos Visos Arimetikos Lekcijos, iš kurių išmoksi arimetiką greičiau ir lengviau, negu iš vadovėlio ar mokytojo, pirmiau kainavo \$4.00, dabar leidžiame už \$2.00. L. K. Mokyklos Anglų Kalbos Lekcijos, iš kurių išmoksi anglų kalbą net ir tie, kurie iš niekur išmoki negalėjo, pirmiau kainavo \$4.00, dabar leidžiame už \$2.00. L. K. Mokyklos Lietuvių Raštikosios Kalbos Lekcijos, iš kurių taisyklingai rašyti išmoksta net ir tie, kurie korespondencijas per visą savo amžį rašė, iš visokių vadovėlių mokinosi ir vistiek taisyklingai rašyti neismoko, pirmiau kainavo \$2.00, dabar leidžiame už \$1.00. Pinigus siųskite: money order, express order, bankos čeki, dolerius registruotame laiške. Siunčiame ir per C. O. D. vadinasi, kai gausi pašte siuntinį, tai ten užsimoki. Reikalaukite greitai, nes kas pirmiau reikalau, tas daugiau ir laimės. Rašykitė: MARGERIO KNYGYNAS, 2023 SAINT PAUL AVE., CHICAGO, ILL.

DABAR UŽSIRAŠYK „AMERIKOS LIETUVI“ Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramii pasiskaitymu, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip. „AMERIKOS LIETUVIS“ 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

KODEL Visiems REIKIA Skaityt „TELEGRAMAS“ Jis savo Turiniu yra Tikras Lietuvių Laikraštis. Jis Tikrai Rupinasi Plačios Visuomenės Reikalais. Jis yra Tikras Apšvietos Šaltinis. Jis yra Uolus Musų Tautos Gynėjas. Jis yra Pilnas Įvairių, Įdomių Straipsnių ir Žinių ir Jis yra Pigiausias už visus kitus mūsų laikraščius, nes Jo prenumerata TIK \$1.00 metams. UŽSIRAŠYK JĮ ŠIANDIEN! „TELEGRAMAS“ 666 WEST 18-th STREET, CHICAGO, ILL.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNS SVEIKATA. Astrus Skausmy ir reumatisko uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL Ištikimas linimentas Geras vaistas del susimūšimo, išsukimo, finimo, raumenų šyvuomo, skausmus sfrėnos ir šonuose. KAINA 30 IR 60 CENTAI. (Klauskite pas apfiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ“ Kas iškovojo Lietuvai nepriklausomybę? LIETUVOS KARIUOMENĖ. Kas saugoja Lietuvos rubežius? LIETUVOS KARIUOMENĖ. Kas palaiko Lietuvoje tvarką? LIETUVOS KARIUOMENĖ. Ką reikšia „Lietuvos Kariuomenė“? Veikalas „Lietuvos Kariuomenė“ turi 100 gražių paveiklų; yra tai pirmutinis paminklas kokį pastatėme pirmutiniams Lietuvos karžygiams, aukojusiems Lietuvos Laisvei savo kraują ir gyvastį. „LIETUVOS KARIUOMENĖ“ atrasite aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių, kokias pergyveno Lietuva, kurdama savo Valstybę ir organizuodama savo kariuomenę. „LIETUVOS KARIUOMENĖ“ taip kaip veidrodinis parodo mūsų žmonių kovą su Lietuvos laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais. „LIETUVOS KARIUOMENĖ“ didelio formato 7 x 10 colių, labai graži popiera taip, kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro įspūdį kaip kokio bran gaus albumo. Tuose paveiksluose rasti ne vieną pažįstamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba tarpe Lietuvos karėvių ginančių Lietuvos Laisvę ir neprigulimybę nuo Lietuvos priešu. „LIETUVOS KARIUOMENĖ“ labai pigus veikalas palyginus su daugeliu kitų veikalų, su pri-siuntimu kainuoja \$1.50 Ta pati odos aparais \$2.50 Ta pati odos aparais, paauskuotais kraštais \$3.00 LITHUANIAN ALLIANCE OR AMERICA, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

„Amžinasas Zydas“ — garisiaus pasaulio literaturėje Eugene Sue Romanas, spausdinama „DIRVOJE“ nuo 25-to numerio. Pasiskubinkite užsirašyti „DIRVA“. Prenumerata metams tiktai \$2. NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS. Tik ką gavome naujusių knygų iš Lietuvos: 1) Kurybos Keliais — kaina \$1. 2) Gairės — dvi mėnesinis žurnalas, iliustruotas. — Nr. Nr. 1 ir 2. Kaina po \$1. 3) Kauno Albumas, 54 paveikslai Kauno miesto — kaina \$1. 4) Trankinyja. Juozo Tyssliavo eilės. Kaina 25c. 5) Kelionė Aplink Pasaulį į 80 dienų, Julio Verno. — Su Kal-poko paveikslais. Kaina \$1. 6) Ant Politikos Laktų. Politinio Šarjo Albumas. 33 paveikslai, spalvuoti. Piešė Adomas VARNAS. Prartati parašė Vaiszantas. Kaina \$2. Agentams nuleidžiame nuosimtį. Reikalaujame agentu visuose miestuose. Ger-os sąlygos. Smulkesnis tų knygų aprašymas telka „DIRVOJE“. Užsakymus ir pinigus siųskite sekančiu adresu: 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. „D I R V A“.

2 DIDELĖS DOVANOS 2 Laikraštis „VIENYBĖ“ eis tris syk savaitėje pradėdam su 1 d. rugsėjo 1923. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00. Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį „VIENYBĖ“ metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1 d. birželio ir baigiasi su 1 d. sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos. DOVANOS 1. \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių. 2. Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys „Vienybe“ ant metų, tam metinė prenumerata TIK \$3.50. Adresuokite: „V I E N Y B Ė“, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago Ill.